

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	348
Land:	DR Congo
Kilde:	Migrationsverket
Titel:	Säkerhetssituationen i östra Demokratiska Republikken Kongo
Udgivet:	18. august 2014
Optaget på baggrundsmaterialet:	11. september 2014

2014-08-18

Säkerhetssituationen i östra Demokratiska Republiken Kongo

<http://www.lib.utexas.edu/maps/zaire.html>

Innehåll

Säkerhetssituationen i östra Demokratiska Republiken Kongo	1
Om rapporten	4
1. English summary.....	5
2. Inledning	5
2.1. Administrativ uppdelning	6
2.2. Fokus för rapporten	6
3. Bakgrund till dagens konflikt.....	6
4. Betydande aktörer i östra DRK	9
4.1. ADF/NALU	9
4.2. APCLS.....	10
4.3. FARDC.....	10
4.4. FDLR.....	10
4.5. FNL	11
4.6. FRPI.....	11
4.7. Kata Katanga	12
4.8. LRA	12
4.9. M23	13
4.10. MONUSCO	13
4.11. Raia Mutomboki	14
4.12. Mai Mai-grupper.....	14
4.12.1. Mai Mai Morgan	14
4.12.2. Mai Mai Nyatura	15
4.12.3. Mai Mai Yakutumba	15
4.12.4. Mai Mai Sheka/NDC.....	15
5. Provinsen Orientale.....	16
5.1. Distrikten Bas-Uélé och Haut-Uélé.....	16
5.2. Ituri distriktet	18
5.3. Tshopo	21
6. Kivuprovinserna.....	21
6.1. Nordkivu.....	22
6.1.1. Säkerhetsläget i Nordkivu	23
6.1.2. Utveckling efter M23	26
6.2. Sydkivu.....	29
6.2.1. Säkerhetsläget i Sydkivu	30
6.2.2. Utveckling efter M23	32
7. Katanga	33
7.1. Säkerhetsläget i Katanga	33
7.2. Lifos kommentar	37
8. Maniema.....	37
8.1. Säkerhetsläget i Maniema.....	37
8.2. Lifos kommentar	39
9. Övriga DRK under 2014	39
10. Lifos kommentar angående utvecklingen i östra DRK	40
11. Civilas situation.....	40
12. Utsatta Grupper	42
12.1. Utsatta minoriteter samt den etniska dimensionen	42
12.2. Lifos kommentar.....	43

12.3.	Kvinnors situation i DRK	44
12.4.	Barn.....	46
13.	Övriga frågor.....	46
13.1.	Personer som nekats asyl	46
13.1.1.	Lifos kommentar	47
13.2.	Att röra sig inom landet	47
14.	Förkortningslista	48
	Källförteckning	49
	Elektroniska källor	49

Om rapporten

Denna rapport är skriven i enlighet med EU:s allmänna riktlinjer för framtagande av landinformation (2008). Den är sammanställd utifrån noggrant utvalda och allmänt tillgängliga informationskällor. Alla använda källor refereras. All information som presenteras, med undantag av obestridda/uppenbara fakta, har dubbelkontrollerats om inget annat anges.

Informationen har noggrant granskats, utvärderats och bearbetats under en begränsad tid. Sammanställningen gör inte anspråk på att vara uttömmande och bör inte tillmätas exklusivt bevisvärde i samband med avgörandet av ett enskilt ärende.

Om en specifik händelse, person eller organisation inte nämns i rapporten innebär inte detta att händelsen inte har ägt rum, eller att personen eller organisationen inte existerar.

Informationen i rapporten återspeglar inte nödvändigtvis Migrationsverkets officiella ståndpunkt i en viss fråga och det finns ingen avsikt att genom rapporten göra politiska ställningstaganden.

1. English summary

The focus of this report is on the history and the present situation in the war-torn eastern parts of the Democratic Republic of Congo (DRC). The eastern provinces of DRC are located in a strategically important area between Uganda, Rwanda and Burundi. The area is of great economic importance, including extensive mineral resources and valuable farmland.

The region has a long history of conflict and there is a great variety of local armed groups and rebel factions with different agendas. The alliances often shift and there is a great interference from neighboring countries such as Uganda and Rwanda.

The conflict in the eastern part of the country continued in 2013 and 2014 to challenge government control. Almost all sides of the conflict are guilty of significant human rights violations and abuses, including the recruitment and use of children. The changes during 2013 have been dramatic with an attempted coup d'etat, heavy fighting and a sudden peace with the rebel group M23. In 2014 the Armed Forces of the DRC (FARDC) have focused on military operations against the rebel group ADF/NALU and retaken several towns that had been under rebel control. Meanwhile, the situation continues to be troublesome in the Katanga province where the rebel group Kata Katanga still fights for an independent Katanga and causes displacement of large numbers of persons. Year 2014 has also seen an increase in ethnic violence. Nevertheless, recent developments may be seen as cautiously positive as the FARDC have greater opportunities to create stability in the eastern parts of DRC.

2. Inledning

Den Demokratiska Republiken Kongo (DRK) är en av Afrikas mest oformliga koloniala skapelser. Landets gränser stakades ut utan hänsyn till invånarna och de traditionella riken som tvingades samman.¹ Befolkningen som i dag uppskattas till cirka 68 miljoner brukar delas in i minst 200 etniska grupper och etniska motsättningar har ofta blossat upp på olika håll i landet.²

I mars 2014 befann sig cirka 2,9 miljoner människor i internflykt i DRK vilket är en ökning med 200 000 människor sedan slutet av november 2013. Grunden till detta är att få internflyktingar har återvänt hem från lägren kring Goma samtidigt som nya tillkommit.³ Cirka 6,3 miljoner människor bedömdes i januari 2014 vara i beroende av nödhjälp i östra DRK.⁴

¹ Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa> (Betaltjänst, hämtad 2014-01-20)

² UI *Landguiden* <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Befolkning-Sprak> (Betaltjänst, hämtad 2014-01-20)

³ http://www.un.org/en/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2014/157 S6

⁴ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July* s.9
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

2.1. Administrativ uppdelning

DRK:s administrativa uppdelning har ändrats vid ett flertal tillfällen. DRK är uppdelat i de elva provinserna Kinshasa, Bandundu, Équateur, Orientale, Kasai-Occidental, Kasai-Oriental, Katanga, Bas-Congo, Maniema, Nordkivu och Sydkivu. Provinserna är i sin tur indelade i ett flertal underområden.⁵ Dels delas provinserna in i städer som i sin tur delas in i flera commune och dels delas provinserna in i distrikt som i sin tur delas in i flera territorier.⁶ I konstitutionen från år 2006 utökades antalet provinser från elva till tjugofem.⁷ Enligt konstitutionen skulle förändringen av landets administrativa indelning ha ägt rum inom tre år efter konstitutionens ikraftträdande, men i juni 2010 meddelade regeringen att arbetet med de nya provinserna ännu hade långt kvar.⁸

Lifos noterar i sammanhanget att de namn på provinser och distrikt som utslutande används i rapporteringen om DRK är de från före den nya konstitutionen från år 2006. Mot denna bakgrund kommer denna rapport också använda sig av provinsindelningen från före 2006.

2.2. Fokus för rapporten

Denna rapport kommer inledningsvis ge en bakgrund till situationen i landet. Därefter kommer fokus ligga på situationen i de konflikthärjade provinserna Orientale, Nordkivu, Sydkivu, Maniema och Katanga i östra DRK.

3. Bakgrund till dagens konflikt

De flesta av de väpnade grupper som för närvarande är verksamma i östra DRK är en direkt produkt av första (1996-1997) och andra (1998-2003) Kongokriget och den efterföljande övergångsperioden mellan fredsavtalet 2003 och valet 2006. Flera av grupperna har även rötter i tidigare epoker.⁹

Den 21 oktober 1993 mördades Burundis demokratiskt valde president, Melchior Ndadaye i ett kupp försök vilket utlöser det burundiska inbördeskriget. Tiotusentals burundier flydde till följd av detta till Sydkivu i DRK. Därefter kom folkmordet i Rwanda 1994. Folkmordet fick 30,000 till 40,000 hutumilismän och soldater att passera gränsen till DRK. De flesta av dessa hade själva varit inblandade i folkmordet. Därutöver flydde en miljon civila från Rwanda till DRK. Med dessa flyktingar kom

⁵ Congoline <http://www.congonline.com/geo/regions.htm> (Hämtad 2014-01-22)

⁶ Executive Order 081 of July 8 1998 on administrative and territorial organisation in the RDC <http://www.statemaster.com/encyclopedia/Subdivisions-of-the-Democratic-Republic-of-the-Congo> (Hämtad 2014-01-29)

⁷ United Kingdom (UK): Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, s. 16, 2012-03-09
<http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2014-01-22)

⁸ Congo Planet, <http://www.congoplanet.com/article.jsp?id=45261671> (Hämtad 2014-01-22)

⁹ Rift Valley Institute (RVI), *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s. 16
<http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2013-12-18)

vapen, radikalism och etnisk polarisering.¹⁰ Dessa flyktingar etablerade sig i flyktinglägren där de började mobilisera ett väpnat motstånd i syfte att angripa den nya tutsiregimen i Rwanda¹¹ och olika etniska grupper inne i DRK. I januari 1996 dödades hundratals hunde och tutsier som i rädsla för plundrande hutugäng gömt sig Mokoto-klostret i södra Nordkivu.¹²

De etniskt snarlika regimerna i Rwanda och Uganda började till följd av de kongobaserade rebellgruppernas attacker stödja rebellgruppen Alliance of Democratic Forces for the Liberation of Congo-Zaire (AFDL), vilken även stöddes av grupperingar inom DRK.¹³ I november 1996 invaderade AFDL under den blivande presidenten Laurent Kabila, uppbackad av rwandisk trupp, flyktinglägren i östra DRK i ett försök att undanröja den hutumilis som etablerat sig i östra DRK. Kabila fortsatte sedan mot huvudstaden Kinshasa. I maj 1997 avsattes president Mobuto och Kabila tog makten.¹⁴

Krig bröt åter ut i augusti 1998 när president Kabila krävde att de rwandiska trupperna skulle lämna DRK samt påbörjade en utrensning av tutsier i regeringen. Trupper från Rwanda och Uganda i öster och den kongolesiska rebellgruppen Rassemblement Congolais pour la Démocratie (RCD), uppbackad av Rwanda, Uganda och Burundi tog kontroll över stora delar av östra DRK. RCD behöll sedan kontrollen över områden i östra DRK under flera år. Kabila fick stöd av Angola, Namibia och Zimbabwe som skickade trupper för att bekämpa rebellerna i öster och hindra dem från att nå Kinshasa. I Lusaka i Zambia i juli 1999 undertecknade parterna ett avtal om eldupphör, men striderna fortsatte trots detta. Året efter mördades president Laurent Kabila under mystiska omständigheter och hans son Joseph Kabila tog över presidentposten. Efter utdragna fredsförhandlingar drog Rwanda och Uganda slutligen tillbaka sina trupper i slutet av 2002, men deras allierade RCD fanns fortfarande kvar i östra DRK. I december 2002 undertecknade de stridande parterna och politiska grupperna ett fredsavtal i Sun City i Sydafrika som lade grunden till den övergångsregering som etablerades i juni 2003.¹⁵

¹⁰ Rift Valley Institute (RVI), *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s. 20

<http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2013-12-18)

¹¹ Migrationsverket, *Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK)*, s.4, 2011-09-15

<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854> (Hämtad 2014-01-29)

¹² RVI, *North Kivu: The background to conflict in North Kivu Province of Eastern Congo*, 2012, s. 30 <http://www.refworld.org/docid/51d3d5f04.html> (Hämtad 2013-12-18)

¹³ RVI, *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s. 20 <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2013-12-18)

¹⁴ Migrationsverket, *Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK)*, s. 4, 2011-09-15

<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854> (Hämtad 2014-01-29)

¹⁵ Ibid

Fredsavtalet ledde dock inte till fred i hela landet. I öster splittrades rebellrörelserna allt mer när lokala befäl ansåg sig förbigångna och inte ville låta sig avväpnas eller inlemmas i armén. Flera fraktioner stod inte heller bakom fredsavtalet och fortsatte sina väpnade uppror.¹⁶

Efter krigsslutet 2003 stred fortfarande hutumilisen Forces Démocratiques de Libération du Rwanda (FDLR) som bildades av rwandiska hutumilismän och soldater ansvariga för folkmordet i Rwanda. Många tutsier i området såg i sin tur Laurent Nkunda och hans tutsimilis Congrès National pour la Défense du Peuple (CNDP)¹⁷ som en möjlighet att tillvarata sina intressen.¹⁸ CNDP hade också stöd bland regimföreträdare i Goma och Kigali, som ville skydda sina egna ekonomiska och politiska intressen i Kivu provinserna. År 2006 hade CNDP växt till en av de mest kraftfulla väpnade grupperna i landet, delvis med hjälp av rwandisk uppbackning.¹⁹

År 2006 genomförde den nationella armén Forces Armées de la république démocratique du Congo (FARDC) upprepade offensiver mot CNDP. Denna våldsupptrappning utlöste en kaskad av kontramobiliseringar av andra grupper. Det fanns två orsaker till denna utveckling. För det första att FARDC var osäkra på sina egna officerares kompetens och lojalitet och valde att stödja etniska miliser med vapen och pengar. För det andra, skapade striderna osäkerhet på landsbygden, vilket ledde till att olika Mai Mai-miliser mobiliserades.²⁰

I november 2007 undertecknades ett avtal om repatriering av FDLR och i januari 2008 följde ett avtal om eldupphör och frivillig demobilisering av rebeller i östra DRK. Under sommaren 2008 avbröt CNDP fredssamtalen och en allvarlig kris uppstod i Nordkivu. Striderna fortsatte och under hösten vann CNDP mark och avancerade mot provinshuvudstaden Goma. Samtidigt publicerade FN en rapport som avslöjade omfattningen av

¹⁶ UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, : s. 22-25 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-12-18)

¹⁷ International Crisis Group, Congo (ICG): *Bringing Peace to North Kivu, Africa Report No 133*, 31 October 2007, Avsnitt "Executive Summary and Recommendations" samt "I. Introduction" <http://lifosintern.migrationsverket.se/sokning.html?searchSessionId=0f93f97daee6468893b6d7e66d7d3225&baseQuery=17808> (Hämtad 2014-01-29)

¹⁸ ICG: *Bringing Peace to North Kivu, Africa Report No 133*, 31 October 2007, Avsnitt "Executive Summary and Recommendations" samt "I. Introduction" <http://lifosintern.migrationsverket.se/sokning.html?searchSessionId=0f93f97daee6468893b6d7e66d7d3225&baseQuery=17808> (Hämtad 2014-01-29)

¹⁹ RVI, *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s. 23 <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2013-12-18)

²⁰ RVI, *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s. 25 <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2013-12-18)

Rwandas stöd till CNDP och det nära samarbetet mellan FDLR och den kongolesiska armén.²¹

Situationen för de civila i östra DRK är svår. FARDC:s utbildade, odisciplinerade och dåligt betalda soldater, ofta hämtade direkt från olika rebellstyrkor och en stor mängd rebellgrupper har utsatt civilbefolkningen för omfattande övergrepp.²²

Enligt Armed Conflict Location & Event Dataset är DRK det näst våldsammaste landet mätt till antalet väpnade strider mellan 1997 och september 2013. Mätt i antalet döda är krigen i DRK den tredje mest dödliga konflikten under samma period.²³ Uppskattningsvis dog 5,4 miljoner människor av krigsrelaterade orsaker mellan augusti 1998 och april 2007. Striderna sker dock sedan 2003 främst i de östra delarna av det enorma landet. Situationen är i dagsläget relativt stabil i DRK med undantag av provinserna Orientale, Nordkivu, Sydkivu, Katanga och Maniema.²⁴

4. Betydande aktörer i östra DRK

4.1. ADF/NALU

Ugandiske rebelledaren Jamil Mukulu grundade en muslimsk väpnad grupp i början av 1990-talet, trots att han konverterade fram och tillbaka mellan islam och katolicismen. Efter påtryckningar från den ugandiska armén rekryterade han officerare från den före diktatorn Idi Amins regim och bildade Allied Democratic Forces (ADF). Mukulu sammanförde ADF med National Army for the Liberation of Uganda (NALU), en annan ugandisk rebellgrupp med anhängare till den före presidenten Milton Obote.²⁵

ADF/NALU etablerade sig i distriktet Beni i Nordkivu i mitten av 1990-talet och har sedan dess haft området som sin bas.²⁶ Enligt ugandiska militärkällor har ADF kopplingar till både al-Qaida och al-Shabaab och

²¹ Migrationsverket, *Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK)* s. 5 2011-09-15
<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854> (Hämtad 2014-01-29)

²² UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s. 22-25 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-12-18)

²³ Armed Conflict Location & Event Dataset: *Country Report: DR-Congo* 2013-12-01
http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2013/12/ACLED-Country-Report_DR-Congo_December-2013.pdf (Hämtad 2013-12-18)

²⁴ UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s. 46 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-12-18)

²⁵ Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Democratic Republic of Congo-based Ugandan rebel group "recruiting, training"*, 11 July 2013,
<http://www.refworld.org/docid/51e3a9344.html> (Hämtad 2014-01-09)

²⁶ IRIN, DRC. *Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

består av cirka 1 200 stridande.²⁷ Efter att M23 lagt ner vapnen har MONUSCO och FARDC fokuserat mycket av sina krafter på ADF/NALU som slagits tillbaka och förklorat många av sina baser. ADF/NALU är dock fortfarande aktiva och fortsätter att sätta upp bakhåll mot FARDC.²⁸

4.2. APCLS

Alliance des Patriotes pour un Congo Libre et Souverain (APCLS) leds av FARDC-desertören general Janvier Buingo Karayiri.²⁹ APCLS skapades 2008 för att försvara hundefolket mot CNDP.³⁰ Janvier Buingo Karaviri var tidigare ledare för Coalition des Patriotes Résistants Congolais (PARECO) hunde-fraktion. När stora delar av PARECO integrerades i FARDC år 2009 valde Janvier Buingo Karaviri att stå utanför och bildade APCLS.³¹ APCLS är inofficiellt allierade med olika FARDC-fraktioner, FDLR och Mai-Mai Nyatura. APCLS har rapporterats bestå av cirka 1 500 män och är enligt uppgift inblandad i gruvdrift i territoriet Masisi där tental, som används i mobiltelefoner, bryts.³²

4.3. FARDC

Den kongolesiska armén (Forces Armées de la République Démocratique du Congo) grundades år 2003.³³ 2013 uppskattades FARDC bestå av 103 000 man.³⁴ Många är före detta rebeller som integrerats med FARDC i samband med olika fredsavtal. Ungefär halva den kongolesiska armén är stationerad i östra DRK.³⁵

4.4. FDLR

Forces Démocratiques de Libération du Rwanda (FDLR) grundades av rwandiska hutuer med kopplingar till folkmordet i Rwanda år 1994 och har medlemmar från före detta president Juvénal Habyrimanas armé och

²⁷ IRIN, *Democratic Republic of Congo-based Ugandan rebel group "recruiting, training"*, 11 July 2013, <http://www.refworld.org/docid/51e3a9344.html> (Hämtad 2014-01-09)

²⁸ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, 2014-06-30, <http://www.refworld.org/docid/53c76f5e4.html> (Hämtad 2014-08-05)

²⁹ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

³⁰ Ibid

³¹ UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-12-18)

³² IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31 <http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

³³ Human Rights Watch (HRW), *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

³⁴ Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*: <http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Utrikespolitik-Forsvar> (Betaltjänst, hämtad 2014-08-05)

³⁵ Human Rights Watch (HRW), *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3, <http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

Interahamwe-milis. De omgrupperade sig i östra DRK, efter att tvingats fly från Rwanda, och bildade en väpnad grupp som så småningom blev FDLR. FDLR:s mål är att störta regimen i Rwanda.³⁶ År 2013 hade FDLR cirka 1500 stridande, antalet minskade dock under första halvan av 2013.³⁷ MONUSCO deklarerade i december 2013 att de skulle starta en offensiv mot FDLR. Den 13 mars 2014 rapporterade lokal media att FARDC utan strid återtagit staden Kahumu i Nordkivu efter att staden kontrollerats av FDLR under två år. FDLR soldater fortsätter även att lägga ner sina vapen och den 31 maj 2014 gav mer än 100 FDLR soldater upp sin kamp och lade ned sina vapen i Kateku norr om Goma.³⁸

4.5. FNL

Forces Nationalas de Libération (FNL) är i dag främst ett burundiskt oppositionsparti. Resterna av FNL:s tidigare inkarnation som rebellgrupp fortsätter dock att vara aktiva i områdena Ragunda och Rauha i Sydkivu. Gruppen är dock mycket försvagad.³⁹

4.6. FRPI

Forces de Résistance Patriotiques en Ituri (FRPI) växte fram ur lendufolkets självförsvarsgrupper⁴⁰ och namnet började användas cirka 2002.⁴¹ FRPI livnär sig på guldgruvbrytning och på att beskatta civilbefolkningen i de områden de kontrollerar.⁴² FRPI leds i dag av Justin Banaloki alias Cobra Matata.⁴³ Maj 2004 till november 2007 drabbades stora delar av Ituri av FRPI:s milisverksamhet, då FRPI fortsatte sitt väpnade motstånd mot regimen.⁴⁴ 2007 integrerades Cobra Matata och stora delar av FRPI:s ledning in i FARDC, vilket kraftigt försvagade gruppen. Cobra Matata återvände dock till FRPI i juni 2010 då han inte fått någon betydande position inom FARDC och inte heller erhållit lön.⁴⁵ Cobra Matata hävdade i

³⁶ Human Rights Watch (HRW), *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3,

<http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

³⁷ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31

<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

³⁸ Global Emergency Overview July 2014 Snapshot 22 - 29 July S.11

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

³⁹ Global Emergency Overview July 2014 Snapshot 22 - 29 July S.11

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

⁴⁰ RVI, *FNI and FRPI: Local resistance and regional alliances in north-eastern Congo*, 2013, s 16 <http://www.refworld.org/docid/51d3d3be4.html> (Hämtad 2013-07-21)

⁴¹ Ibid

⁴² United Nations Security Council (UNSC) S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19

http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf_s_19-20 (Hämtad 2013-07-21)

⁴³ Ibid

⁴⁴ RVI, *FNI and FRPI: Local resistance and regional alliances in north-eastern Congo*, 2013, s. 33 <http://www.refworld.org/docid/51d3d3be4.html> (Hämtad 2014-01-09)

⁴⁵ RVI, *FNI and FRPI: Local resistance and regional alliances in north-eastern Congo*, 2013, s 37-39 <http://www.refworld.org/docid/51d3d3be4.html> (Hämtad 2014-01-09)

februari 2012 att hans FRPI hade 1 500 soldater. Siffrorna är dock mycket osäkra ⁴⁶

4.7. Kata Katanga

I september 2011 flydde Mai-Mai ledaren Gedeon Mtanga och fler än 1 000 av hans anhängare från centralfängelset i Lubumbashi när åtta beväpnade män stormade fängelset. Mtangas grupp som kallas Mai Mai Gedeon eller Kata Katanga uppges vara den främsta orsaken till den försämrade säkerhetssituationen i Katanga. Gruppen har återupptagit kampen för Katangas självständighet ⁴⁷

Kata Katanga (fritt översatt från swahili, frigör Katanga) är ett löst sammansatt beväpnat nätverk. De sammanför olika beväpnade grupper som kämpar för att frigöra Katanga från DRK. Den största beväpnade gruppen inom Kata Katanga är Gedon Mtangas grupp och de opererar främst från området mellan städerna Manono, Mitwaba och Peweto i distrikten Tangyanika, Haut Lomami och Haut-Katanga. ⁴⁸

4.8. LRA

Joseph Kony grundade "Holy Spirit Mobile Force 2" i norra Uganda år 1987 efter att en rebellgrupp med samma namn eliminerades av presidenten Yoweri Musevenis regim. År 1989 ändrade gruppen namn till Lord's Resistance Army (LRA) och uppgav att målet var att etablera en kristen teokrati i Uganda. ⁴⁹

År 2005 etablerade sig LRA i nationalparken Garamba i Haut Uélés nordöstra hörn efter att ha drivits ut från Uganda och Sudan där de var ett hot mot civilbefolkningen. ⁵⁰ LRA är kända för sin brutalitet och tvångsrekrytering av tusentals barn. LRA har inte varit aktiva i Uganda sedan 2006. ⁵¹

⁴⁶ Country of Origin Research and Information (CORI), *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, s 71

<http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2014-01-09)

⁴⁷ IRIN, *Conflict cuts off civilians in DRC's Katanga*, 2013-05-02

http://www.ecoi.net/local_link/246513/356600_en.html (Hämtad 2013-09 -06)

⁴⁸ UNSC S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19

http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf s. 20 (Hämtad 2013-09 -06)

⁴⁹ IRIN, *Democratic Republic of Congo: Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15, <http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

⁵⁰ IPIS, *Mapping Conflict Motives: Province Orientale (DRC)*, 2010-03-17, S 7-8 www.ipisresearch.be/download.php?id=291 (Hämtad 2014-01-29)

⁵¹ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31

<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

4.9. M23

M23 tillkom i april 2012, när hundratals huvudsakligen etniska tutsisoldater ledde av general Bosco Ntaganda gjorde myteri och deserterade från FARDC. Myteriet startade till följd av missnöje med de dåliga levnadsförhållanden och lönen inom FARDC. De flesta av myteristerna var tidigare medlemmar i CNDP. Under 2009 undertecknade CNDP ett avtal med Kongos regering och CNDP integrerades i FARDC. Myteristerna upplevde dock att regeringen i Kinshasa inte fullt ut levde upp till avtalet med CNDP. M23 har tagit sitt namn från avtalet mellan FARDC och CNDP som undertecknades den 23 mars 2009.⁵² Den 20 november 2012 intar M23 Goma i Nordkivu efter hårda strider för att sedan lämna staden frivilligt efter ett par dagar. Efter fredsförhandlingar mellan M23 och den kongolesiska regeringen samt interna strider inom M23 blossar nya hårda strider upp mellan M23 och FARDC i augusti 2013. Under början av oktober vinner FARDC snabbt framgångar mot M23. Bland annat återtar FARDC staden Rutshuru som fungerat som M23 regionala bas sedan hösten 2012. I början av november 2013 hävdar den kongolesiska militären att rebellrörelsen besegrats militärt. Enligt militären har M23-rebellerna antingen kapitulerat eller flytt över gränsen till Uganda. Kort därefter meddelar M23:s ledare Bertrand Bisimwa att rebellerna ska lägga ner sina vapen. Han beordrar alla befälhavare att förbereda sina trupper för en avmobilisering. M23:s militära ledare Sultani Makenga uppges ha överlämnat sig i Uganda tillsammans med ett antal rebeller.⁵³ I början av december 2013 skrev M23 och den kongolesiska regimen under ett fredsavtal. Det kongolesiska parlamentet godkände den 4 februari 2014 en amnestilag för före detta soldater. Enligt den politiska ledningen inom M23 i Uganda har cirka 1300 före detta M23 soldater skrivit under amnestin. Trots detta får M23 fortfarande stöd av Rwanda och de forna ledarna kan röra sig fritt i Uganda. MONUSCO ledning uppger att det finns bevis för att M23 fortfarande rekryterar soldater och fortsätter sina aktiviteter framförallt inne i Ituri.⁵⁴

4.10. MONUSCO

År 2000 etablerades FN:s fredsbevarande styrka (Mission de l'Organisation des Nations Unies pour la stabilisation en RD Congo) Monusco i DRK. Fram till den 1 juli 2010 benämndes styrkan som Mission des Nations Unies en République démocratique du Congo (MONUC).⁵⁵ Den 28 mars 2013

⁵² IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31
<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

⁵³ Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*:
<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium>
(Betaltjänst, hämtad 2014-08-05)

⁵⁴ Global Emergency Overview July 2014 Snapshot 22 - 29 July S.10
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

⁵⁵ United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO), *MONUSCO Mandate och Facts and Figures*,

beslutade säkerhetsrådet att MONUSCO skulle inkludera en interventionsbrigad och således fick MONUSCO mandat att utföra offensiva attacker mot rebellgrupper i DRK.⁵⁶ Den 30 november 2013 bestod MONUSCO av 19 551 uniformerade soldater.⁵⁷ Huvudkontoret ligger i Goma i Nordkivu och MONUSCO ansvarar för att neutralisera väpnade grupper i syfte att minska hotet från väpnade grupper och bidra till stabilitet.⁵⁸

4.11. Raia Mutomboki

Raia Mutomboki (De arga medborgarna) är i dagsläget den största väpnade gruppen i Sydkivu.⁵⁹ Raia Mutomboki bildades 2005 av FARDC-avhopparen Pastor Jean Musumbu i territoriet Shabunda i Sydkivu, som svar på FDLR:s massakrer i området. Raia Mutomboki består av olika grupper under ledning av lokala ledare. Raia Mutomboki utvecklades från olika lokalmiliser. Raia Mutomboki har försökt att motverka hotet från FDLR så våldsamt som möjligt, vilket lett till allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna såsom godtyckliga avrättningar, attacker mot obeväpnade anhängare eller avrättningar.⁶⁰ Sedan 2011 har Raia Mutomboki snabbt utvecklats i både Nordkivu och Sydkivu.⁶¹

4.12. Mai Mai-grupper

Mai Mai-miliser är i grund och botten lokala självförsvarsgrupper, ofta organiserade efter etnisk tillhörighet. De har traditionellt stridit tillsammans med den nationella armén mot ”utländska inkräktare”, som t.ex. CNDP och andra rebellgrupper understödda av Rwanda. År 2009 fanns det mer än 22 Mai Mai-grupper i Nordkivu och Sydkivu. Dessa grupper uppskattas ha mellan 8 000 och 12 000 stridande.⁶²

4.12.1. Mai Mai Morgan

Mai Mai Morgan leds av Paul Sadala, alias Morgan, och är verksamma i Orientale-provinsens territorier Mambasa och Bafwasende. Mai Mai

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/mandate.shtml> (Hämtad 2011-08-29)

⁵⁶ MONUSCO, *MONUSCO Background*,

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml> (Hämtad 2013-09-20)

⁵⁷ MONUSCO, *MONUSCO Facts and Figures*,

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/facts.shtml> (Hämtad 2014-01-08)

⁵⁸ MONUSCO, *MONUSCO Background*,

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml> (Hämtad 2013-09-20)

⁵⁹ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31

<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

⁶⁰ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31

<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

⁶¹ Ibid

⁶² HRW, *Always on the Run*, 2010-09-14, s. 3,

<http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2011-05-25)

Morgan består av flera dussin soldater, som agerar i små grupper från skiftande platser. Morgan är nära allierad med de mindre grupperna URDC och Mai Mai Simba.⁶³ Mai Mai Morgan omnämns ibland som Mai Mai Simba.⁶⁴ Den 14 april 2014, fördes Paul Sadala till MONUSCOS bas i Komanda, där han dödförklarades. Han hade enligt uppgift blivit dödligt skadad när han kapitulerade för FARDC.⁶⁵

4.12.2. Mai Mai Nyatura

Mai Mai Nyatura grundades 2010 och är en hutumilis som samarbetar med FDLR och FARDC mot M23. Gruppen uppger sig skydda hutus intressen mot före detta CNDP-officerare och M23. Nyatura utför militära aktioner både som en fristående grupp men har även stridit för FARDC:s räkning. Mai Mai Nyatura har i likhet med t.ex. M23 och FARDC anklagats för brott mot de mänskliga rättigheterna, bland annat rekrytering av barnsoldater.⁶⁶

4.12.3. Mai Mai Yakutumba

Mai Mai Yakutumba är en viktig grupp i Sydkivu, speciellt i Fizi-territoriet, där rebellrörelsen har visst stöd av lokalbefolkningen.⁶⁷ Mai Mai Yakutumba grundades 2007 och är uppkallat efter dess militära ledare ”generalmajor” William Amuri Yakutumba.⁶⁸ År 2010 började Mai Mai Yakutumba samarbeta närmare med FNL och har därefter avsevärt utökat omfattningen av sina aktiviteter på Tanganyikasjön, där de är involverade i omfattande smuggling och systematisk utpressning av sjötrafiken.⁶⁹

4.12.4. Mai Mai Sheka/NDC

Mai Mai Sheka eller Nduma Defence of Congo (NDC) är en mindre rebellgrupp bildad av affärsmanen Ntabo Ntaberi Sheka i östra Nordkivu 2009. I oktober 2013 fördöms NDC av MONUSCO sedan rebellerna dödat tiotals civila och däribland flera barn i distriktet Masisi i Nordkivu.⁷⁰

⁶³ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31
<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

⁶⁴ IRIN, *Rainforest riches a curse for civilians in northeast Democratic Republic of Congo*, 23 January 2013, <http://www.refworld.org/docid/510273f92.html> (Hämtad 2013-09-03)

⁶⁵ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, S6 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

⁶⁶ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31
<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

⁶⁷ RVI, *Mai-Mai Yakutumba: Resistance and Racketeering in Fizi, South Kivu*, 2013,
<http://www.refworld.org/docid/5253c0784.html> (Hämtad 2014-01-10)

⁶⁸ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31
<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

⁶⁹ Ibid

⁷⁰ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31
<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

5. Provinsen Orientale

Orientale-provinsen är den största provinsen i DRK. Det sträcker sig över en yta på 503 239 kvadratkilometer (drygt tio procent större än Sverige) vilket utgör lite mer än 20 procent av landets totala yta. Orientale är i sin tur uppdelat i fyra distrikt; Tshopo, Bas Uélé, Haut Uélé och Ituri. Provinsens befolkning uppskattades år 2008 till nästan 13 miljoner invånare. Befolkningen är dock mycket ojämnt fördelade över provinsen då delar av Ituri är tätbefolkat samtidigt som distriktet Tshopo är mycket glest befolkat.⁷¹

5.1. Distrikten Bas-Uélé och Haut-Uélé

De två nordligaste distrikten i Orientale-provinsen Bas-Uélé och Haut-Uélé är otillgängliga och har en mycket begränsad infrastruktur. Den statliga och militära närvaron i området är begränsad. LRA finns idag i gränsområdena mellan Centralafrikanska republiken (CAR), DRK och Sydsudan. I DRK är LRA mest aktiva i Haut Uélé, men även i Bas Uélé.⁷²

Ugandiska LRA etablerade sig 2005 i nationalparken Garamba i Haut Uélés nordöstra hörn efter att ha drivits ut från Uganda och Sudan. Till en början utmanades inte LRA militärt och gruppen begick relativt få övergrepp mot civilbefolkningen. I december 2008 inledde CAR, DRK, Sudan och Uganda en gemensam militär operation. När LRA sattes under press av de militära operationerna som riktades mot dem började de även i stor utsträckning utföra övergrepp på civilbefolkningen. De militära attackerna mot LRA ledde till att de tvingades lämna Garamba och att gruppen splittrades över ett stort område.⁷³

I november 2012 rapporterade FN att fortsatta påtryckningar från MONUSCO och FARDC, tillsammans med att ugandisk trupp tillfångatog en LRA-ledare, Caesar Achellman, i CAR, bidragit till en minskning av gruppens aktivitet.⁷⁴

LRAs minskade aktivitet syntes i att LRA från hösten 2012 fram till sommaren 2013 utförde relativt få attacker i Bas-Uélé och Haut-Uélé. Mellan 10 och 20 attacker per månad skedde under denna period i regionen.⁷⁵ De flesta attacker skedde i Haut-Uélé. Under sensommaren 2013

⁷¹ Alfie Ulloa, Felipe Katz, Nicole Kekeh Democratic Republic of the Congo A study of binding constraints 2009-12-28
http://www.hks.harvard.edu/fs/drodrik/Growth%20diagnostics%20papers/DRC_Growth_Diagnostic.pdf (Hämtad 2013-09-20)

⁷² IPIS, Mapping Conflict Motives: Province Orientale (DRC), , s. 7-8
<http://www.ipisresearch.be/download.php?id=291> (Hämtad 2014-01-29)

⁷³ Ibid

⁷⁴ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 14 November 2012, S/2012/838, s. 6 <http://www.refworld.org/docid/50f4062f2.html> (Hämtad 2013-09-03)

⁷⁵ LRA Regional Update: *Central African Republic, DR Congo and South Sudan (October - December 2012)*

ökade dock antalet utpressningar, attacker och kidnappningar återigen. Att LRA intensifierade sina attacker i området är troligen relaterat till skördeperioden. Området runt Faradje i Haut-Uélé har varit särskilt drabbat. Från 19 juli till 10 augusti samma år genomförde MONUSCO och FARDC en gemensam militäroperation mot LRA Uele-distrikten⁷⁶. Detta lede dock inte till en minskning av våldet i området utan LRA har fortsatt vara mer aktiva och det rapporterades om flertalet attacker under början av november.⁷⁷ Det sista kvartalet 2013 såg en skarp ökning av LRA attacker. Hårdast drabbat var territoriet Dengu i Haut-Uélé där det LRA utfört attacker varje månad sedan januari 2013.⁷⁸ LRA var ansvariga för över 160 attacker i norra Orientale under 2013. Under första kvartalet 2014 minskade LRAs attacker återigen och de utförde cirka 40 attacker under de första tre månaderna 2014.⁷⁹

LRA:s attacker mot civilbefolkningen inkluderar mord, kidnappningar (särskilt av barn och kvinnor), slaveri, stympning och plundring. Attackerna varierar beroende på gruppens strategiska behov. De mest våldsamma attackerna syftar till att skrämma och dra uppmärksamhet till gruppen medan plundring och kidnappning sker för att säkra gruppens överlevnad. LRA är särskilt notoriska vad gäller stympning av öron och läppar samt kidnappningar. Pojkar tränas för att döda och flickor används som sexslavar.⁸⁰

Det finns uppskattningsvis 320 000 internflyktingar i regionen, varav de flesta antas vara LRA relaterade.⁸¹ Den starka rädslan för LRA gör att de flesta internflyktingar inte vill återvända hem.⁸² Oroligheterna i grannlandet

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/LRA_Regional_Update_Q4-2012-21Feb2013.pdf (Hämtad 2014-01-29)

⁷⁶ DR Congo UNICEF Monthly Situation Report 15 July - 23 August 2013 DR Congo UNICEF Monthly Situation Report 15 July - 23 August 2013

<http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/dr-congo-unicef-monthly-situation-report-15-july-23-august-2013> (Hämtad 2013-09-03)

⁷⁷ Global Emergency Overview November 2013 Snapshot 12 – 19 November

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Nov2013.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

⁷⁸ Global Emergency Overview January 2014 Snapshot 21 - 28 January s.14

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

⁷⁹ Global Emergency Overview July 2014 Snapshot 22 - 29 July S.11

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

⁸⁰ HRW, *Trail of Death: LRA Atrocities in Northeastern Congo*, 2010-03-28, s. 7

<http://www.refworld.org/docid/4bb050692.html> (Hämtad 2013-09-03)

⁸¹ LRA Regional Update: *Central African Republic, DR Congo and South Sudan (October - December 2012)*

[http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/LRA%20Regional%20Update%20\(April%20-%20June%202013\).pdf](http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/LRA%20Regional%20Update%20(April%20-%20June%202013).pdf) (Hämtad 2013-09-03)

⁸² Norwegian Refugee Council/Internal Displacement Monitoring Centre (NRC/IDMC), *A life of fear and flight: The Legacy of LRA Brutality in north-east Democratic Republic of Congo*, 2013-09-17 s. 8-13

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/A%20life%20of%20fear%20and%20flight%20The%20Legacy%20of%20LRA%20Brutality%20in%20North-East%20Democratic%20Republic%20of%20the%20Congo.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

CAR hotar även att destabilisera området än mer. Detta då både soldater ur CAR:s nationella armé och stridande från den forna rebellrörelsen Séléka flytt in i norra DRK.⁸³

5.2. Ituri distriktet

Ituri-distriktet i provinsen Orientale har sedan DRK:s självständighet kännetecknats av flera uppflammande etniska konflikter. Den senaste och kanske mest omtalade etniska konflikten började som en landkonflikt mellan de etniska grupperna lendu och hema och var särskilt intensiv mellan 1999 och 2003.⁸⁴ Trots att säkerhetssituationen har förbättrats sedan dess är ett flertal rebellgrupper fortfarande aktiva i området. I dagsläget pågår stridigheter mellan FRPI och FARDC men även ett par mindre rebellgrupper är aktiva i distriktet.⁸⁵

FRPI har sedan 2001 kontrollerat stora delar av territoriet Irumu i södra Ituri. Under 2012 gjordes försök att integrera Cobra Matata och FRPI i FARDC men förhandlingarna misslyckades och nya strider utbröt.⁸⁶ I slutet av 2012 tog FRPI kontroll över nya områden och utökade sin närvaro när FARDC drog sig tillbaka. Under våren 2013 etablerade FRPI till exempel två nya militärläger.⁸⁷

I juli 2013 försämrades säkerhetsläget ytterligare i södra Irumu-territoriet på grund av sammandrabbningar mellan FARDC och FRPI i staden Koga.⁸⁸ I september 2013 kontrollerade FRPI flera städer i södra Ituri efter sammandrabbningar med FARDC.⁸⁹ Sedan augusti samma år har FARDC och FRPI återkommande stridit om territoriet Irumu. Striderna har uppskattningsvis tvingat 200 000 människor att gå i internflykt.⁹⁰ Under 2014 fortsatte säkerhetssituationen att vara instabil med väpnade strider i

⁸³ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January* s.12 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

⁸⁴ IPIS, Mapping Conflict Motives: *Province Orientale (DRC)*, 2010-03-17, s. 7-8 <http://www.ipisresearch.be/download.php?id=291> (Hämtad 2014-01-29)

⁸⁵ Global Emergency Overview december 2013 *Snapshot 03 - 10 December* http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%283%29_1.pdf (Hämtad 2014-01-02)

⁸⁶ UNSC S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf S 19-20 (Hämtad 2013-07-21)

⁸⁷ Country of Origin Research and Information (CORI), *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, s. 71 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2013-07-21)

⁸⁸ Global Emergency Overview juli 2013 *Snapshot 22– 29 July* s. 6-7 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%2029July.pdf> (Hämtad 2013-07-21)

⁸⁹ Global Emergency Overview oktober 2013 *Snapshot 30 September – 08 October* <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%2008%20October%202013.pdf> s. 8-9 (Hämtad 2013-09-03)

⁹⁰ Global Emergency Overview december 2013 *Snapshot 03 - 10 December* s. 11 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%283%29_1.pdf (Hämtad 2014-01-03)

södra Irumu och återkommande spänningar mellan Mbororo herdar och lokala civila i Ango och Bondo territorierna. FARDC och MONUSCOs försök att stävja FRPI:s inflytande i Irumu har dock resulterat i en gradvis förbättring av säkerhetssituationen.⁹¹ Situationen är dock fortfarande osäker i området. Enligt lokala källor leder bristen på ett fungerande polisväsende i området till lynchningar och att civila tar lagen i egna händer.⁹²

I sydöstra Ituri i Mambasa territoriet har det sedan 2012 flammats upp nya oroligheter. Situationen är komplex där några allierade grupper orsakar oroligheterna. De grupper som främst kopplas till de nya stridigheterna är Mai Mai Simba (även kallat Mai Mai Lumumba) samt deras allierade Mai Mai Morgan under ledning av Paul "Morgan" Sadala. Grupperingarna har plundrat, kidnappat och mördat civila i området.⁹³ Mai Mai Simba startades redan 1963 och var då en grupp som strävade efter en nationell revolution. Vilka politiska ambitioner Mai Mai Simba har i dag är oklart men de är sannolikt betydligt snävare än tidigare.⁹⁴

Mellan sommaren 2012 och januari 2013 förekom flertalet strider mellan Mai Mai Simba och FARDC i området. Striderna och den brutala plundringen av civilbefolkningen i området har drivit 32 000 människor på flykt.⁹⁵ Mellan den första och femte november 2012 ska mer än 150 kvinnor ha våldtagits i samband med attacker på olika guldgrävarläger söder om Mambasa. Under slutet av 2012 och början av 2013 attackerade Morgan och hans män gruvor nära Biakato, Elota och Pangoy. I januari 2013 attackerades staden Mambasa i närheten av Okapireservatet av Morgan och 150 av hans män. Enligt lokala myndigheter plundrades staden och cirka 50 kvinnor våldtogs innan de som attackerade drevs ut ur staden av FARDC. Det har även rapporterats om att FARDC-soldater utförde övergrepp på lokalbefolkningen i samband med stridigheterna i området. FARDC:s attacker på Mai Mai Simba i början av 2013 splittrade gruppen i fler mindre enheter. Attackerna fortsätter dock, till exempel attackerades den 2 juni 2013 byn Adusa i utkanten av Okapi vildreservat, tre FARDC soldater dödades och flera barn och kvinnor kidnappades.⁹⁶ I augusti 2013 rapporterades om sammandrabbningar mellan FARDC och en oidentifierad

⁹¹ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, S6 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

⁹² Global Emergency Overview July 2014 Snapshot 22 - 29 July S.11 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

⁹³ IRIN, *Rainforest riches a curse for civilians in northeast Democratic Republic of Congo*, 23 January 2013, <http://www.refworld.org/docid/510273f92.html> (Hämtad 2013-09-03)

⁹⁴ IPIS, *Mapping Conflict Motives: Province Orientale (DRC)*, 2010-03-17, s.10 <http://www.ipisresearch.be/download.php?id=291> (Hämtad 2014-01-29)

⁹⁵ IRIN, *Rainforest riches a curse for civilians in northeast Democratic Republic of Congo*, 23 January 2013, <http://www.irinnews.org/report/97314/rainforest-riches-a-curse-for-civilians-in-northeast-drc> (Hämtad 2013-09-03)

⁹⁶ UNSC S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19 s. 18-19 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf (Hämtad 2013-07-21)

rebellgrupp i Mambasa-regionen.⁹⁷ I december rapporterades det åter om att Mai Mai Simba attackerat byarna Pakwa och Salate varpå MONUSCO etablerade en mobil bas i området för att för att avskräcka Mai Mai Simba från nya attacker.⁹⁸ Den 14 april 2014, fördes Paul Sadala till MONUSCOS bas i Komanda, där han dödförklarades. Han hade enligt uppgift blivit dödligt skadad när han kapitulerade för FARDC.⁹⁹

Även territoriet Aru i nordligaste Ituri har drabbats av våld. I slutet av augusti 2013 anföll oidentifierade beväpnade män fyra byar i Kakwa och Kaliko i nordligaste Ituri. Alla hus brändes och folk tvingades fly till FARDC lyckades fördriva angriparna.¹⁰⁰ Vidare har Armée de Libération du Peuple Congolais Uni (ALPCU) ökat sin aktivitet i området¹⁰¹. Enligt United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA), har cirka 10 000 personer flytt från Aru mellan april och december 2013 efter upprepade ALPCU-attacker. Sedan september samma år har fall av våldtäkter, mord, kidnappningar och plundringar regelbundet rapporterats.¹⁰² Till exempel attackerades byn Ingi den 9 november 2013 vilket resulterade i stora flyktingströmmar till Uganda och Sydsudan och att dussintals hus brändes. Situationen i området är långt från lugn och det finns en svag närvaro av säkerhetsstyrkor i området. Samtidigt har antalet kongolesiska flyktingar i grannländerna ökat.¹⁰³

Sedan M23:s nederlag i november 2013 har FARDC och MONUSCO skiftat fokus till den nordöstra delen av provinsen Orientale vilket har påverkat situationen i området. Beväpnade män från Nordkivu har i december samma år rapporterats söder om Mambasa och norr om Biakato. Milismännen sas vara medlemmar i ADF/NALU som flydde territoriet Beni i Nordkivu, då de fruktade en attack från FARDC.¹⁰⁴ ADF/NALU:s rörelse

⁹⁷ Global Emergency Overview oktober 2013 *Snapshot 30 September – 08 October* <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%2008%20October%2013.pdf> S 8-9 (Hämtad 2013-09-03)

⁹⁸ UN Security Council, Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo , 2014-03-05 S/2014/157 S 6 <http://www.refworld.org/docid/531ef5c64.html> (Hämtad 2014-08-05)

⁹⁹ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo* S/2014/450, S6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

¹⁰⁰ Global Emergency Overview oktober 2013 *Snapshot 30 September – 08 October* <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%2008%20October%202013.pdf> S 8-9 (Hämtad 2013-09-03)

¹⁰¹ OCHA Bulletin d'Information Humanitaire 2013-11-19 <http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/4115/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020131119.pdf> (Hämtad 2014-01-03)

¹⁰² IRIN, *After North Kivu, UN, DRC forces set sights on Orientale*, 13 December 2013, <http://www.refworld.org/docid/52b032974.html>. (Hämtad 2014-01-03)

¹⁰³ OCHA Bulletin d'Information Humanitaire 2013-11-19 <http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/4115/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020131119.pdf> (Hämtad 2014-01-03)

¹⁰⁴ IRIN, *After North Kivu, UN, DRC forces set sights on Orientale*, 13 December 2013, <http://www.refworld.org/docid/52b032974.html> (Hämtad 2014-01-10)

norrut och den oro som detta har skapat har lett till att många i lokalbefolkningen lämnat sina hem.¹⁰⁵

I Mahagi, norr om Lake Albert, rapporterade lokala medier den 23 augusti 2013 att spänningarna ökar mellan FARDC och den ugandiska armén.¹⁰⁶

5.3. Tshopo

Under 2013 har det inte rapporterats om att det förekommit stridigheter eller aktiva rebellgrupper i det glest befolkade Tshopodistriktet.

6. Kivuprovinserna

Provinserna Nordkivu och Sydkivu ligger i ett strategiskt viktigt område på gränsen mellan Uganda, Rwanda och Burundi. Det är ett område av stor ekonomisk betydelse med bland annat omfattande mineraltillgångar och värdefull jordbruksmark. Området har en lång historia av konflikt och en återkommande stötesten är olika gruppers relation till befolkningen med rötter i Rwanda.¹⁰⁷

Ett dramatiskt skifte av allianser skedde i början av år 2009 då de forna antagonisterna DRK och Rwanda påbörjade ett samarbete för att stabilisera området och avvärja hutumilisen FDLR.¹⁰⁸ Efter fyra år av misslyckade militäroffensiver och upptrappat våld i östra Kongo inledde den kongolesiska regeringen hemliga förhandlingar med Rwandas regim. Rwanda hade i sin tur kritiserats i FN-rapporter som anklagade dem för att ge stöd till Nkunda och hans CNDP. I slutet av 2008 nådde de två sidorna en hemlig överenskommelse som innebär att Rwanda skulle kvarhålla Nkunda och hjälpa till att integrera CNDP i den kongolesiska armén, medan Kinshasa i gengäld skulle tillåta Rwandiska trupper i DRK för att de skulle hjälpa till att attackera FDLR. Laurent Nkunda avsattes som ledare för CNDP och CNDP:s trupper integrerades med FARDC. Därefter inleddes samlade militära operationer mot FDLR.¹⁰⁹ Bosco Ntaganda, eftersökt av internationella brottmålsdomstolen i Haag, ersatte Nkunda och utsågs till general i FARDC och blev de facto ansvarig för de militära operationerna i

¹⁰⁵ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 17 December – 07 January* <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2017%20December%20-%207%20January.pdf> (Hämtad 2014-01-10)

¹⁰⁶ Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August* s. 7-8 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

¹⁰⁷ Migrationsverket, Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK), 2011-09-15 s. 4 <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854> (Hämtad 2014-01-29)

¹⁰⁸ ibid

¹⁰⁹ RVI, *North Kivu: The background to conflict in North Kivu Province of Eastern Congo*, 2012, S40-41 <http://www.refworld.org/docid/51d3d5f04.html> (Hämtad 2013-12-18)

östra DRK.¹¹⁰ CNDP har därefter officiellt integrerats med den nationella armén, men fortsatt behålla en egen parallell befälsordning.¹¹¹

Den första militäroperationen mot FDLR inleddes i januari 2009. En av FDLR:s huvudbaser i Masisi och andra baser i södra Nordkivu angreps. Ibland utbröt strider, men ofta drog sig FDLR endast tillbaka.¹¹² FARDC har sedan dess fortsatt att genomföra operationer mot FDLR och andra icke-integrerade milisgrupper i både Nordkivu och Sydkivu, till en början med fullt stöd av FN:s fredsbevarande styrka.¹¹³ Under 2011 och 2012 genomförde FARDC militära operationer i de flesta territorier i både Nordkivu och Sydkivu. I båda provinserna ledde offensiverna till återkommande strider mellan armén och olika milisgrupper.¹¹⁴ I början av 2012 var dock FDLR fortfarande aktiva i både Nordkivu och Sydkivu trots militäroperationerna mot dem.¹¹⁵

6.1. Nordkivu

Nordkivu är ungefär dubbelt så stort som Belgien och är därmed större än grannländerna Burundi och Rwanda tillsammans. Bortsett från Kinshasa, är Nordkivu den mest tätbefolkade provinsen i DRK¹¹⁶ och provinsen uppskattades 2008 ha cirka 5,1 miljoner innevånare.¹¹⁷ Levnadsstandarden är mycket låg i området även med kongolesiska mått mätt. Tillgången till sjukvård är mycket begränsad, 45 procent lider av kronisk undernäring och medellivslängden är endast 43,7 år.¹¹⁸ Nordkivu delas upp i sex distrikt:

¹¹⁰ RVI, *From CNDP to M23: The evolution of an armed movement in Eastern Congo*, 2012, ISBN 978-1-907431-05-0, s. 35-36 <http://www.refworld.org/docid/51d2c87d4.html> (Hämtad 2014-01-03)

¹¹¹ Migrationsverket, *Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK)*, 2011-09-1, s. 9 <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854> (Hämtad 2014-01-29)

¹¹² Migrationsverket, *Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK)*, 2011-09-15, s. 58 ff <http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854> (Hämtad 2014-01-29)

¹¹³ ibid

¹¹⁴ RVI, *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s 27 <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹¹⁵ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, S 41 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹¹⁶ Conflict and environmental insecurity in the North Kivu province of the Democratic Republic of the Congo s. 95 http://mercury.ethz.ch/serviceengine/Files/ISN/137814/ichaptersection_singledocument/5c08bb8a-b137-429e-8924-fe68c59c9c56/en/ch_4.pdf. (Hämtad 2014-01-07)

¹¹⁷ WFP Democratic Republic of Congo Comprehensive Food Security and Vulnerability Analysis (CFSVA) / 2007- 2008 <http://home.wfp.org/stellent/groups/public/documents/ena/wfp188266.pdf> (Hämtad (2014-01-08)

¹¹⁸ Portail Officiel de la Province de Nord-Kivu <http://www.provincenordkivu.org/presentation.html> (Hämtad 2014-01-07)

Nyiragongo, Masisi, Rutshuru, Walikale, Lubero och Beni.¹¹⁹

6.1.1. Säkerhetsläget i Nordkivu

I början av april 2012 uppstod en ny kris och säkerhetssituationen försämrades snabbt, särskilt i Nordkivu, i och med ett omfattande myteri. Ntaganda avvek från armen tillsammans med hundratals soldater. Ett stort antal före detta CNDP-medlemmar i både Nordkivu och Sydkivu anslöt sig därefter till Ntagandas grupp och rebellgruppen M23 bildades, med bas i Nordkivu. Sedan april 2012 rapporterades det om våldsamma strider mellan FARDC och M23 i flera territorier i Nordkivu. Under sommaren 2012 intog M23 flera städer. På grund av M23:s uppror blev FARDC tvungna att avbryta militäroperationerna mot FDLR och andra grupper för att fokusera på konflikten med M23.¹²⁰

Under november 2012 inledde M23 en större offensiv och erövrade Goma. Mer än 140 000 civila fördrevs av striderna. Efter krav från FN:s säkerhetsråd retirerade dock M23 från Goma redan den 1 december samma år. Efter M23:s erövrande av Goma inleddes fredsförhandlingar med DRK:s regering den 8 december 2012. Förhandlingarna ledde inte till att parterna nådde något formellt avtal, då förhandlingarna försvårades av att M23 splittrades i två rivaliserande grupper.¹²¹

De två M23-fraktionerna styrdes av General Bosco Ntaganda respektive brigadgeneral Sultani Makenga. Efter två veckors stridande segrade Makengas trupper i mars 2013. Ntaganda och cirka 800 av hans lojala män flydde efter förlusten till Rwanda och Ntaganda sökte asyl på USA:s ambassad i Kigali.¹²² I samband med M23:s interna stridigheter återtog FARDC flera områden som tidigare styrts av M23.¹²³ I juni 2013 återupptog M23 förhandlingarna med DRK:s regering.¹²⁴

Under juni och juli 2013 pågick åter allvarliga stridigheter mellan M23 och FARDC i Nordkivu. Stridigheterna beskrivs som de allvarligaste

¹¹⁹ RDC Humanitaire, *Kartor över Demokratiska Republiken Kongo*, 2010-03-29

http://www.rdc-humanitaire.net/images/documents/2319/RDC-Carte%20admin_octobre%202011.pdf (hämtad 2014-01-29)

¹²⁰ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 14 November 2012, S/2012/838 S 3 <http://www.refworld.org/docid/50f4062f2.html> (Hämtad 2014-01-07)

¹²¹ Responsibility to Protect Monitor 15 MARCH 2013 ISSUE 8 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/r2p_monitor_march2013.pdf. S 6 (Hämtad 2013-09-03)

¹²² UNSC S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19 s.4 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf. (Hämtad 2013-09-03)

¹²³ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 28 June 2013, S/2013/388. s. 2 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_388.pdf (hämtad 2014-01-30)

¹²⁴ UNSC S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19, s 9 http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf. (Hämtad 2013-09-03)

stridigheterna mellan M23 och FARDC sedan M23:s uppror startade i april 2012. Under sommaren 2013 hotar M23 återigen Goma.^{125 126}

Stridigheterna runt Goma mellan FARDC och M23 fortsatte under slutet av augusti 2013 och Goma utsattes för granatbeskjutning.¹²⁷

Sammandrabbningarna ledde till kraftiga förluster på båda sidor, liksom många civila dödsfall. Den 31 augusti samma år retirerade M23 från Goma-området och meddelade att de skulle återuppta fredssamtalen med regeringen. Rebellerna meddelade dock att de skulle återta området om regeringen inte stoppade sin offensiv och inledde förhandlingar.¹²⁸

Förhandlingarna mellan M23 och FARDC under september 2013 ledde till att situationen stabiliserades norr om Goma. Fredssamtalen hotades dock åter då sammandrabbningar mellan M23 och FARDC utbröt den 26 september samma år i Kahunga, norr om Goma.¹²⁹

Fram till 26 september 2013 var eldupphöret allmänt respekterad, även om M23-rebeller rapporterades ha fortsatt att trakassera befolkningen.¹³⁰

Problemen fortsatte med att M23 i början av oktober 2013 attackerade och plundrade på flera platser i närheten av Rutshuru, norr om Goma.¹³¹ Den 21 oktober 2013 bröt fredssamtalen slutligen samman. Den stora stötestenen var i vilken omfattning som M23:s medlemmar skulle få amnesti.¹³² Efter fredsförhandlingarnas sammanbrott inledde FARDC och MONUSCO en offensiv mot M23 och tog snabbt betydande segrar.¹³³

M23 förlorade i slutet av oktober 2013 Rumangabo, en betydande militärbas som M23 erövrade 2012. FARDC:s militära framgångar i Rumangabo följdes därefter av erövrandet av städerna Kiwanja, Rutshuru, Buhumba och Kibumba i norr om Goma.¹³⁴ Kort senare erövrade FARDC även

¹²⁵ Global Emergency Overview June 2013 *Snapshot 17-24 June*, s. 6
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%2816%29.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

¹²⁶ Global Emergency Overview July 2013 *Snapshot 1 July – 08 July*, s. 6
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_19.pdf (Hämtad 2013-09-03)

¹²⁷ Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> s. 7-8
(Hämtad 2013-09-03)

¹²⁸ Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> s. 7-8
(Hämtad 2013-09-03)

¹²⁹ Global Emergency Overview October 2013 *Snapshot 30 September – 08 October*, s. 8-9
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%2008%20October%202013.pdf>
(Hämtad 2013-09-03)

¹³⁰ Ibid

¹³¹ Ibid

¹³² Agencies *DRC troops battle M23 rebels in fresh clashes* Aljazeera 2013-10-25
<http://www.aljazeera.com/news/africa/2013/10/drc-troops-battle-m23-rebels-fresh-clashes-2013102571518234727.html> (Hämtad 2013-09-03)

¹³³ *DR Congo M23 rebels 'all but finished', says UN* BBC 2013-11-29
<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-24722794> 29 oktober 2013 (Hämtad 2013-09-20)

¹³⁴ Ibid

gränsstaden Bunagana som beskrivs som ett av M23 sista viktiga fästen.¹³⁵ Den 7 november 2013 lade Sultani Makenga ned sina vapen och sökte tillsammans med cirka 1 500 M23-soldater skydd i Uganda.¹³⁶ Efter detta inleddes åter förhandlingar mellan M23 och DRK:s regering. Förhandlingarna var problematiska då parterna hade svårt att komma överrens. Den 12 december 2013 kom parterna till en form av överenskommelse även om de inte undertecknade något gemensamt dokument.¹³⁷ M23 fortsätter dock trots fredsavtalet att rekrytera soldater, främst i Ituri.¹³⁸

Striderna var hårda mellan FARDC och M23 under sommaren och hösten 2013 med ett stort antal döda till följd. General Jean-Lucien Bahuma, befälhavare inom FARDC i Nordkivu, uppgav att 201 av hans soldater dödades mellan den 20 maj och den 5 november 2013 och att 680 sårades under samma tidsperiod. På M23-sidan dödades över 700 soldater och 543 togs tillfånga, däribland 72 rwandier och 28 ugandier.¹³⁹

FARDC och MONUSCO:s militära framgångar mot M23, som de tidigare haft så svårt slå tillbaka, har flera förklaringar. M23 var försvagat av slitningar och interna stridigheter under februari-mars 2013. I motsats till tidigare liknande rebellrörelser av detta slag, hade M23 en låg förmåga att mobilisera och rekrytera folk. M23 var en missnöjesyttring inom tutsieliten i Nordkivu, och lyckades aldrig sträcka sig längre än så. Banyamulenge (tutsier från Sydkivu) höll t.ex. avstånd från M23. Detsamma gäller för den stora gruppen av hutuer i Nordkivu. Vidare blev Rwandas mest lojala internationella partners mycket mer kritiska till Rwandas stöd till M23 mot slutet av M23:s uppror och Rwanda var tvunget att vara mycket mer diskret och försiktigt i sitt stöd. Rwandas attitydförändring fick genast konsekvenser för M23.¹⁴⁰

Förklaringen till varför FARDC, som av många anses vara en splittrad, odisciplinerad, dåligt tränad samling av olika miliser, lyckades driva bort M23 ligger dock inte bara i M23:s problem. FARDC fick även en ny ledning samt en ny strategi där FARDC la mer fokus på att understödja de

¹³⁵ DW, *Congo-Kinshasa: DRC Troops 'Take Last Major Rebel Stronghold'* 2013-10-30 DW,

http://allafrica.com/stories/201310301618.html?aa_source=mf-hdlns (Hämtad 2013-09-20)

¹³⁶ BBC, *DR Congo's M23 rebel chief Sultani Makenga 'surrenders'* 2013-11-07

<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-24849814> (Hämtad 2013-09-20)

¹³⁷ Kris Berwouts *Congo-Kinshasa: Congo After M23 - the Prophet Mukungubila and the Death of Colonel Mamadou* African Arguments 2014-01-07

<http://allafrica.com/stories/201401071149.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹³⁸ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January* s.13

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

¹³⁹ *Over 900 killed in DRC fighting since May* Africa News 24 2013-11-25

http://www.africapressreview.com/news.php?id_syndic_article=145458 (Hämtad 2013-09-20)

¹⁴⁰ Kris Berwouts: *Congo: Waiting for M24 or a real window of opportunity?* African Arguments 2013-11-05

<http://africanarguments.org/2013/11/05/congo-waiting-for-m24-or-a-real-window-of-opportunity-by-kris-berwouts/> (Hämtad 2013-09-20)

militära fronterna. Både den nya ledningen och strategin har haft stor inverkan FARDC:s framgångar. Den nya FARDC-ledningen höjde moralen, satsade på att utbilda soldaterna i synnerhet gällande samordnade taktiska operationer och beivrade disciplinära problem. Det ledde till att den nya ledningen hade ett gott rykte både bland de egna soldaterna och inom MONUSCO.¹⁴¹ Utöver detta fick MONUSCO i mars 2013 mandat att utföra offensiva attacker mot rebellgrupper i DRK.¹⁴² De samordnade attackerna där flera vapenslag användes mot M23 var effektiva.¹⁴³

6.1.2. Utveckling efter M23

Stridigheterna i Nordkivu är dock inte isolerade till distriktet Rutshuru och Nyairagongo där M23 hade störst kontroll.¹⁴⁴ I distriktet Beni i nordligaste Nordkivu intog ADF/NALU den 11 juli 2013 gränsstaden Kamango och 66 000 människor flydde in i Uganda. FARDC återtog dock staden redan efter en dag.¹⁴⁵ ADF/NALU har även fått skulden för en ström av attacker och kidnappningar runt staden Beni i Nordkivu under hösten 2013. Under december samma år dödades minst 60 civila i attacker kopplade till ADF/NALU.¹⁴⁶ Den 2 januari 2014 dödades Mamadou Ndala, överste i FARDC, i ett bakhåll nära Beni i Nordkivu. ADF/NALU anklagades för att ligga bakom attacken och är verksamma i området. Mamadou Ndala var ansvarig för FARDC militära operationer i östra Kongo och en central person inom FARDC:s nya ledning. Vissa observatörer menar dock att attacken kunde ha varit kopplade till interna stridigheter inom FARDC.¹⁴⁷ Den 16 januari 2014 FARDC operation Sokola (utrensning på lingala) i territoriet Beni detta i ett försök att slå ut ADF/NALU.¹⁴⁸

I Masisi och Walikale i västra Nordkivu har det pågått stridigheter mellan NDC och flera andra aktörer. Den 1 augusti 2013 utbröt strider mellan

¹⁴¹ Darren Oliver: *Africa: Pincer Movements, Choppers and Teamwork - How the M23 Was Pushed Back*: Think Africa Press 2013-10-30

<http://allafrica.com/stories/201310301614.html?page=2> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁴² United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO), *MONUSCO Background*

<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁴³ Darren Oliver: *Africa: Pincer Movements, Choppers and Teamwork - How the M23 Was Pushed Back*: Think Africa Press 2013-10-30

<http://allafrica.com/stories/201310301614.html?page=2> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁴⁴ RVI, *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013, s 4 <http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹⁴⁵ Global Emergency Overview July 2013 *Snapshot 22– 29 July*, s. 6

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%2029July.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

¹⁴⁶ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 17 December – 07 January*

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2017%20December%20-%2007%20January.pdf> (Hämtad 2014-01-13)

¹⁴⁷ Kris Berwouts *Congo-Kinshasa: Congo After M23 - the Prophet Mukungubila and the Death of Colonel Mamadou* African Arguments 2014-01-07

<http://allafrica.com/stories/201401071149.html?page=2> (hämtad 2014-01-13)

¹⁴⁸ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January* s.13

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

FARDC och NDC.¹⁴⁹ Det rapporterades även att NDC och APCLS stridit mot varandra i området. I slutet av augusti samma år utbröt även stridigheter mellan NDC och FDLR som slagit sig ner i området. Situationen i västra Nordkivu är spänd då två rebellgrupper slåss om kontrollen över området.¹⁵⁰

Den 27 oktober 2013 rapporterade lokala medier om nya sammandrabbningar mellan den hutudominerade milisen Nyatura och Raia Mutomboki runt Masisi. Detta är en i raden av konflikter i området som vid upprepade tillfällen plågats av etniska stridigheter mellan Nyatura och den Nyanga-dominerade NDC-milisen samt den av hunde dominerade APCLS.¹⁵¹ Gällande situationen i Masisi började 2014 på samma sätt som 2013 slutade. Den 17-18 januari utbröt hårda strider mellan APCLS och FARDC.¹⁵² Den 20 oktober 2013 tog NDC kontroll över Pinga i Walikale efter stridigheter mot en koalition av Nyatura och APCLS. Under hela september 2013 fortsatte striderna mellan NDC, FDLR, APCLS och FARDC i Walikale-distriktet.¹⁵³

M23:s kapitulation har följts av att grupper av soldater har kapitulerat i östra DRK. Däribland soldater från andra grupper än M23 som är aktiva i Nordkivu, Sydkivu och Katanga, främst från hutudominerade milisen Nyatura och hundedominerade APCLS.¹⁵⁴

Den 20 november 2013 presenterade DRK:s regering en plan för avväpnande och integrerande av de väpnade grupperna i öst. Denna plan har lett till att andra rebellgrupper såsom Raia Mutomboki annonserade att de kunde sluta strida på villkoret att deras soldater kunde gå med i FARDC.¹⁵⁵

DRK:s regering varnade dock för den tidsfrist för att frivilligt lägga ner vapnen som de presenterade den 20 november 2013 snart skulle upphöra. Detta som en uppmaning till övriga väpnade grupper att lägga ner vapnen för att förhindra mer våld.¹⁵⁶

¹⁴⁹ Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August*, s. 7-8
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁵⁰ Global Emergency Overview September 2013 *Snapshot 02 – 09 September*, s. 8-9
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Sept2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁵¹ Global Emergency Overview November 2013 *Snapshot 12 – 19 November*, s. 8-9
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Nov2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁵² Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January* s.13
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

¹⁵³ Global Emergency Overview November 2013 *Snapshot 12 – 19 November*, s. 8-9
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Nov2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁵⁴ Global Emergency Overview December 2013 *Snapshot 10 – 17 December*
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_22.pdf (Hämtad 2014-01-02)

¹⁵⁵ Global Emergency Overview December 2013 *Snapshot 03 - 10 December*
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%283%29_1.pdf (Hämtad 2014-01-02)

¹⁵⁶ Ibid

Flera miliser är dock enligt uppgift tveksamma till att delta i den process som främjar social integration men inte systematisk integrering i FARDC. FDLR vägrar att låta sig avväpnas liksom flera andra självförsvarsmilisgrupper.¹⁵⁷

FDLR fortsatte att under 2014 utgöra ett betydande hot i östra DRK, särskilt i norra Rutshuru, södra Lubero och vissa delar av Walikale territoriet i Norra Kivu. Under april 2014, drabbade FDLR och FARDC samman vid flera tillfällen. I slutet av april dödades ledaren för FDLR:s utbrytargrupp, "Överste" Kasongo. Omständigheterna kring hans död är fortfarande oklara. I södra Lubero territorium har FDLR, stärkt sin allians med Mai-Mai Lafontaine på grund förnyade attacker från Mai Mai Sheka/NDC.¹⁵⁸

Den 30 maj överlämnade, i närvaro av MONUSCO och företrädare för den kongolesiska regeringen, 102 aktiva FDLR stridande frivilligt sina vapen i Katiku, Nordkivu.¹⁵⁹

Situationen i Nordkivu har under 2014 annars dominerats av FARDC:s fortsatta militära operationer mot ADF/NALU och APCLS i främst Beni distriktet i norra Nordkivu. FARDC hade betydande framsteg i sina operationer mot ADF och intog flera viktiga läger. Men ADF/NALU är fortfarande aktiva i området men mer utspridda efter attackerna. ADF/NALU har även förflyttat sig in i Ituri-distriktet i södra Orientale. ADF/NALU fortsatte trots att de inte längre kunde kontrollera områden i Beni distriktet att lägga bakhåll för FARDC:s soldater. En allvarlig attack inträffade den 1 maj då 26 FARDC soldater dödades i ett bakhåll nordost om Beni.¹⁶⁰ FARDC uppgav att de tagit den sista ADF/NALU basen i Nordkivu i april 2014.¹⁶¹

Sammandrabbningar mellan APCLS och FARDC rapporterades i januari och februari 2014. I samband med detta rapporterades det även att APCLS utsatt civila i Masisi distriktet för brott mot de mänskliga rättigheterna och

¹⁵⁷ Global Emergency Overview December 2013 Snapshot 03 - 10 December http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%283%29_1.pdf (Hämtad 2014-01-02)

¹⁵⁸ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, S5 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

¹⁵⁹ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, S5 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

¹⁶⁰ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, S6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

¹⁶¹ Global Emergency Overview Snapshot 22 – 29 July <http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-22-29-july> S 10 (Hämtad 2014-08-05)

summariska avrättningar. Striderna mellan FARDC och APCLS utlöste mindre vågor av interflyktingar. Den 23 april, rapporterade lokala källor att FARDC hade lyckas ta APCLS baser i Matembe, Mirenge och Maniema i Nordkivu. En vecka efter FARDC tagit baserna attackerades MONUSCO styrkor och tre FARDC positioner i Nyabiondo området och i närheten av Goma av APCLS.¹⁶²

I juni 2014 utbryter strider mellan kongolesiska och rwandiska soldater i gränsområdet mellan Rwanda och Nordkivu. Den kongolesiska regeringen anklagar Rwanda för att utlöst striderna genom att föra bort och senare döda en kongolesisk soldat. Rwanda säger sig ha dödat fem kongolesiska soldater sedan dessa gått över gränsen in i Rwanda och öppnat eld. Liken överlämnas i slutet av månaden till DRK som säger att tecken finns på att männen har avrättats, medan Rwanda hävdar att de dödsats i strid. Enligt den kongolesiska sidan var bara en av de döda männen soldat.¹⁶³

6.2. Sydkivu

Fram till slutet av åttiotalet var Sydkivu en del av en större Kivu-provins. År 1986 omorganiserades Kivu-provinsen och tre separata provinser bildades, Sydkivu och Nordkivu samt Maniema. Sydkivu upptar en yta ungefär lika stor som Irland och år 2009 levde uppskattningsvis 4,4 miljoner människor i området, vilket gör provinsen till ett av de mest tätbefolkade områdena i DRK. Nästan 80 procent av befolkningen lever på landsbygden och Sydkivus största stad Uvira har drygt 400 000 invånare.¹⁶⁴ Sydkivu delas upp i åtta distrikt: Fizi, Idjwi, Kabare, Kalehe, Mwenga, Shabunda, Uvira och Walungu.¹⁶⁵

Liksom resten av DRK har Sydkivu en mycket ung befolkning, 51 procent är under 15 år och endast 9,9 procent äldre än 50 år. Familjerna är stora, det genomsnittliga hushållet utgörs av 5,8 personer vilket är något högre än det nationella genomsnittet på 5,3.¹⁶⁶ Situationen i Sydkivu har påverkats starkt av att det de senaste 20 åren har skett stora folkomflyttningar i området. Nästan en miljon rwandiska flyktingar flydde till östra DRK i efterdyningarna av folkmordet i Rwanda 1994. Vidare har nästan 400 000

¹⁶² Global Emergency Overview Snapshot 22 – 29 july

<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-22-29-july> S 10 (Hämtad 2014-08-05)

¹⁶³ Utrikespolitiska institutet (UI) Landguiden:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst Hämtad 2014-08-07)

¹⁶⁴ Alfie Ulloa, Felipe Katz, Nicole Kekeh *Democratic Republic of the Congo A study of binding constraints* 2009-12-28, s. 216

http://www.hks.harvard.edu/fs/drodrick/Growth%20diagnostics%20papers/DRC_Growth_Diagnostic.pdf (Hämtad 2014-01-07)

¹⁶⁵ RDC Humanitaire, Kartor över Demokratiska Republiken Kongo,

2010-03-29 http://www.rdc-humanitaire.net/attachments/article/1494/Sud_Kivu_F%C3%A9vrier2013.pdf (hämtad 2014-01-30)

¹⁶⁶ Ibid

kongoleser flytt till närliggande länder och tre miljoner kongoleser har lämnat sitt hem och är internflyktingar.¹⁶⁷

6.2.1. Säkerhetsläget i Sydkivu

Situationen i Sydkivu är på samma sätt som i Nordkivu starkt påverkad efterverkningarna av folkmordet i Rwanda och de efterföljande Kongokrigen. Alliansskiftet år 2009 vilket ledde till att CNDP inkorporerades i FARDC och M23:s uppror har trots att både CNDP:s och M23 kärnområde låg i södra Nordkivu kraftigt påverkat situationen i Sydkivu.

I samband med att M23 inledde sitt uppror har FDLR och flera andra miliser utnyttjat det säkerhetsvakuum som uppstått i Sydkivu genom att öka sina militära aktiviteter och ta kontroll över nya områden.¹⁶⁸ I Sydkivu har det mellan april och november 2012 rapporterats om hårda strider mellan FDLR och Raia Mutomboki, främst i distrikten Kalehe och Shabunda, men även i Walungu. Under sommaren 2012 rapporterades det också om upprepade sammandrabbningar mellan FARDC och Raia Mutomboki i distrikten Kabare och Shabunda. FARDC fortsatte även med militäroperationer i distrikten Fizi och Uvira, vilket resulterade i sammandrabbningar med Mai Mai Yakutumba.¹⁶⁹

Raia Mutomboki gynnades av det maktvakuum som uppstått och de var under juli och augusti 2012 verksamma i ett stort område från distrikten Mwenga och Shabunda i söder och till distriktet Walikale i Nordkivu i norr. Sammandrabbningarna fortsatte under hela augusti 2012 mellan Raia Mutomboki och antingen Mai Mai Nyatura eller FARDC. Dessa strider fördjupade de etniska spänningar som redan fanns i området. Även Mai Mai Yakutumba förblev aktiva runt Ubwari-halvön och i territoriet Fizi. En koalition av Mai Mai Yakutumba och den burundiska rebellgruppen FNL fortsatte att verka i gränsområdet till Burundi i distriktet Uvira.¹⁷⁰

I november 2012 eskalerade våldet än mer med att M23 inriktade sig på att destabilisera Sydkivu. Aktionen var dock i stort misslyckad då många av de Mai-Mai grupper M23 samarbetade med i Sydkivu bröt med M23 och flera av grupperna inledde förhandlingar om att integreras i FARDC. Väpnade grupper i hela provinsen, särskilt Raia Mutomboki, FDLR och FNL, fortsatte dock att utnyttja att FARDC var upptagna med M23. Raia

¹⁶⁷ Alfie Ulloa, Felipe Katz, Nicole Kekeh *Democratic Republic of the Congo A study of binding constraints*, 2009-12-28, s. 217
http://www.hks.harvard.edu/fs/drodrik/Growth%20diagnostics%20papers/DRC_Growth_Diagnostic.pdf (Hämtad 2014-01-07)

¹⁶⁸ UN Human Rights Council, *Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the situation of human rights and the activities of her Office in the Democratic Republic of the Congo*, 12 July 2013, A/HRC/24/33, s. 2
<http://www.refworld.org/docid/522dac754.html> (Hämtad 2014-01-07)

¹⁶⁹ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2012-11-14 S/2012/838, s. 5
<http://www.refworld.org/docid/50f4062f2.html> (hämtad 2014-01-07)

¹⁷⁰ Ibid s. 3-6

Mutomboki fortsatte sina strider mot både FARDC och FDLR för att ta kontroll över värdefulla gruvområden. FDLR etablerade kontroll i Mwenga och trupper från norra Katanga rapporterades ha flyttat norrut för att förstärka denna position. FDLR-trupper genomförde även attacker mot civila i distrikten Kabare, Walungu, Mwenga och Fizi.¹⁷¹

Under första halvåret av 2013 fortsatte förhandlingarna med bland annat Mai-Mai Yakutumba, Mai-Mai Nyatura, Mai-Mai Mayele, Mai-Mai Bwasakala och Mai-Mai Mulumba om deras eventuella integrering i FARDC.¹⁷² Raia Mutomboki var dock fortsatt aktiva i distrikten Kabare, Walungu, Mwenga och Shabunda, efter att lyckats fördriva FDLR söderut mot distrikten Mwenga och Uvira.¹⁷³ FDLR har trots att de fördrivits av Raia Mutomboki från distrikten Walungu, Shabunda och Kabare fortsatt att plundra och utföra överfall i distriktet Mwenga under hösten.¹⁷⁴

Efter juli 2013 var Raia Mutomboki mycket aktiva i Sydkivu¹⁷⁵ och situationen är osäker.¹⁷⁶ Främst i östliga distriktet Shabunda där det rapporterades om strider mellan FARDC och Raia Mutomboki i slutet av september 2013. Två rivaliserade grupper inom Raia Mutomboki har i samma distrikt stridit med varandra om gruvområden under oktober 2013.¹⁷⁷ FARDC stred vid upprepade tillfällen mot Raia Mutomboki under oktober 2013 vilket ledde till att FARDC lyckades ta kontroll över byar tidigare kontrollerade av Raia Mutomboki. En lokal del av Raia Mutomboki i distriktet Shabunda valde även att lägga ner sina vapen.¹⁷⁸

¹⁷¹ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2013-02-15, s. 5-6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Report%20of%20the%20Secretary-General%20on%20the%20United%20Nations%20Organization%20Stabilization%20Mission%20in%20the%20Democratic%20Republic%20of%20the%20Congo.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁷² UNSC, *Report of the Secretary-General on the implementation of the Peace, Security and Cooperation Framework for the Democratic Republic of the Congo and the region*, 28 June 2013, S/2013/387, s. 2 <http://www.refworld.org/docid/51f64f3d4.html> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁷³ Ibid

¹⁷⁴ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2013-12-17, S/2013/757. s. 5 <http://www.refworld.org/docid/52d3afbf4.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹⁷⁵ Global Emergency Overview November 2013 *Snapshot 12 – 19 November*, s. 8-9 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Nov2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁷⁶ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 2013-12-17, S/2013/757. s. 5 <http://www.refworld.org/docid/52d3afbf4.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹⁷⁷ Global Emergency Overview November 2013 *Snapshot 12 – 19 November*, s. 8-9 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Nov2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁷⁸ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, 17 December 2013, S/2013/757. s. 5 <http://www.refworld.org/docid/52d3afbf4.html> (Hämtad 2014-01-13)

Även i distrikten Uvira och Fizi har det förekommit strider. I distriktet Uvira i Sydkivu fanns under sommaren 2013 sex olika väpnade grupper och området upplevde ökande spänningar sedan slutet av juli det året.¹⁷⁹

I augusti 2013 rapporterar lokala medier att oidentifierade beväpnade män angrep Mutarule-Katekama i distriktet Uvira i Sydkivu.¹⁸⁰ I oktober 2013 förekom även strider mellan FNL och FARDC i Uvira.¹⁸¹ Den 13 augusti 2013, rapporterades det om hårda stridigheter mellan FARDC och Mai Mai Yakutumba-milisen. Attacken mot FARDC:s högkvarter syftade till att frigöra rebeller som gripits den 9 augusti 2013.¹⁸² Mai Mai Yakutumbas aktivitet minskade dock under senare delen av hösten 2013 då gruppen har haft interna slitningar.¹⁸³

6.2.2. Utveckling efter M23

I södra Kivu, är säkerhetssituationen fortfarande oförutsägbar, särskilt distrikten Fizi, Mwenga, Shabunda, Walungu och Uvira. Även om soldater från Mai-Mai grupperna Yakutumba, Bede och Raia Mutomboki kapitulerat att gått med i nedrustningsprocessen, gjorde deras ledare inte det och de väpnade grupper fortsätter att utgöra ett hot mot befolkningen. Detta trots det ökade militära trycket från FARDC.¹⁸⁴

FDLR fortsatte att under 2014 utgöra ett allvarligt hot i främst Mwenga distriktet i Sydkivu.¹⁸⁵ Våldsamma sammandrabbningar utbröt den 8 april mellan FARDC och Mai-Mai Yakutumba i Uvira och 18 000 personer (3000 hushåll) fördrevs från sina hem. En gemensam FARDC-MONUSCO operation förbereds mot flera av de väpnade grupperna på Uvira platån.¹⁸⁶

¹⁷⁹ Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August*, s. 7-8
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁸⁰ Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August*, s. 7-8
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁸¹ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, S/2013/757 2013-12-17. s 5
<http://www.refworld.org/docid/52d3afbf4.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹⁸² Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August*, s. 7-8
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

¹⁸³ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, S/2013/757 2013-12-17., s.5
<http://www.refworld.org/docid/52d3afbf4.html> (Hämtad 2014-01-13)

¹⁸⁴ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo* S/2014/450, S6
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, (Hämtad 2014-08-05)

¹⁸⁵ Ibid

¹⁸⁶ Global Emergency Overview *Snapshot 13 - 20 May* S.12
<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-13-20-may> (Hämtad 2014-08-04)

Den 1 juli, dödades 12 personer efter att Mai Mai Yakutumba och FARDC åter drabbat samman längs Tanganyikasjön.¹⁸⁷

Minst tre människor dödas i samband med en rymning från ett fängelse i Bukavu den 5 juni. Enligt en företrädare för guvernören i Södra Kivu har 250 fångar rymt. Enligt andra källor kan det handla om mångdubbelt fler (1500 fångar ska ha funnits i fängelset).¹⁸⁸

Striderna i Sydkivu ökade med 37,5% i Sydkivu under 2013 jämfört med 2012 enligt UNHCR (från 17 260 incidenter år 2012 till 23 450 incidenter år 2013).¹⁸⁹

Utöver detta har etniska konflikter eskalerat i regionen och 38 personer från Bafuliru folket dödats i byn Mutarule, söder om Bukavu, under 6 och 7 juni. De flesta dödades när de sov i en kyrka.¹⁹⁰ Dådet ska, enligt myndigheterna, ha utlösts av en konflikt om boskap, medan en del bybor riktar misstankarna mot den burundiska rebellgruppen FNL.¹⁹¹

7. Katanga

Katanga provinsen är den sydligaste provinsen i DRK och gränsar mot Tanzania, Zambia och Angola. Katanga brukar delas upp i de fem distrikten Tanganyika, Haut Katanga, Haut Lomami, Kolwezi och Lualaba. Katanga har ungefär samma yta som Spanien. År 2007 hade Katanga åtta miljoner invånare och var det mest urbaniserade området i landet. Befolkningen är främst koncentrerad kring gruvstäder.¹⁹² Lubumbashi i södra Katanga är med 1,6 miljoner invånare en av DRK:s största städer.¹⁹³

7.1. Säkerhetsläget i Katanga

Kata Katanga ("frigör Katanga" på swahili) är en löst strukturerad väpnad grupp som består av individer och grupper som kämpar för Katangas

¹⁸⁷ Global Emergency Overview Snapshot 22 – 29 july

<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-22-29-july> S 10 (Hämtad 2013-09-03)

¹⁸⁸ Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst Hämtad 2014-08-07)

¹⁸⁹ Global Emergency Overview Snapshot 22 – 29 july

<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-22-29-july> S 10 (Hämtad 2013-09-03)

¹⁹⁰ Global Emergency Overview Snapshot 22 – 29 july

<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-22-29-july> S 10 (Hämtad 2013-09-03)

¹⁹¹ Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst Hämtad 2014-08-07)

¹⁹² Alfie Ulloa, Felipe Katz, Nicole Kekeh *Democratic Republic of the Congo A study of binding constraints* 2009-12-28, s. 99

http://www.hks.harvard.edu/fs/drodrik/Growth%20diagnostics%20papers/DRC_Growth_Diagnostic.pdf (Hämtad 2013-09-20)

¹⁹³ Källa: NE <http://www.ne.se/sok?q=lubumbashi> (Hämtad 2013-09-20)

frigörelse från DRK.¹⁹⁴ I september 2011 flydde Mai Mai ledaren Gedeon Mtanga och fler än 1 000 av hans anhängare från centralfängelset i Lubumbashi när åtta beväpnade män stormade fängelset. Gedeon och hans Kata Katanga har därefter återupptagit kampen för Katangas självständighet.¹⁹⁵

I slutet av 2012 och början av 2013 ledde sammandrabbningar mellan Kata Katanga och FARDC till allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter. Våldet i Katanga har präglats av massakrer, summariska avrättningar, etniskt riktade attacker, samt plundring av människors hem och egendom.¹⁹⁶

I mars 2013 tågade cirka 330 Kata Katanga medlemmar in i staden Lubumbashi i södra Katanga. Detta ledde till stridigheter mellan Kata Katanga och FARDC och kongolesisk polis samt att MONUSCO:s högkvarter i staden förstördes. Efter denna incident ökade FARDC sina operationer mot Kata Katanga.¹⁹⁷ Under våren 2013 fortsatte Kata Katanga att drabba samman med FARDC nära städerna Manono och Pweto. Likaså fortsatte både rebeller och FARDC att trakassera och begå övergrepp mot civilbefolkningen. I april 2013 attackerade rebeller ett dussintal byar nära Pweto, Manono och Mitwaba. Samtidigt ökade andra Mai Mai grupper, med kopplingar till Kata Katanga, sina aktiviteter i centrala och södra Katanga.¹⁹⁸ Kata Katanga genomförde under sommaren 2013 kontinuerliga attacker, vilket orsakar stora flyktingvågor.¹⁹⁹ Den 16 juni 2013, inträffade våldsamma sammandrabbningar mellan Kata Katanga och FARDC i byn Shindaika cirka 20 kilometer från Lubumbashi.²⁰⁰ Den 16 augusti 2013 rapporteras det att sammandrabbningar mellan FARDC och lokal milis söder om Pweto i Haut Katanga distriktet fördrivit över 4 000 personer.²⁰¹

Under september 2013 rapporterades det om dagliga stridigheter i närheten av Manono i Tangyanika distriktet och Mitwaba i Haut Katanga. Det

¹⁹⁴ IRIN *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31
<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

¹⁹⁵ IRIN: *Conflict cuts off civilians in DRC's Katanga, 02 May 2013*
http://www.ecoi.net/local_link/246513/356600_en.html (Hämtad 2013-09 -06)

¹⁹⁶ IRIN, *Briefing: Armed groups in eastern DRC*, 2013-10-31
<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc> (Hämtad 2014-01-08)

¹⁹⁷ UNSC S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19, s. 21
http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf (Hämtad 2013-09 -06)

¹⁹⁸ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, s. 57 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2013-09 -06)

¹⁹⁹ Global Emergency Overview June 2013 *Snapshot 17 – 24 June*, s. 6
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%2816%29.pdf> (Hämtad 2013-09 -06)

²⁰⁰ Ibid

²⁰¹ Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August*, s. 7-8
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> (Hämtad 2013-09 -06)

rapporteras dock även att hundratals milismedlemmar kapitulerade under september samma år.²⁰² I området kring Pweto har antalet Mai Mai-grupper ökat och kontrollen av området är nu uppdelad mellan Kata Katanga, olika Mai Mai-grupper och FARDC.²⁰³ I slutet av 2013 var situationen lite lugnare i Kassenga söder om Pweto och Manono men fortsatt allvarlig runt Pweto, Mitwaba och Malemba Nkulu just söder om Manono.²⁰⁴

FARDC:s framgång med att slå tillbaka mot rebellerna har än så länge varit begränsad. I början av 2013 fanns endast 1 000 regeringssoldater och 450 FN-soldater i Katanga.²⁰⁵ Viss framgång nåddes dock i slutet av 2013 då cirka 1 300 Mai-Mai soldater varav 125 barn överlämnade sig till den kongolesiska armén. Den 29 oktober 2013, anfölls en tom ammunitionsdepå i Lubumbashi. Kata Katanga tog även kontroll över byarna Binkole och Mpiana söder om Manono efter sammandrabbningar med FARDC.²⁰⁶ Den 7 januari 2014 anföll Kata Katanga återigen Lubumbashi men drevs tillbaka efter åtta timmars eldstrid.²⁰⁷ Början av år 2014 har varit våldsam då striderna åter hårdnat mellan Kata Katanga och FARDC i territoriet Pweto och i territoriet Kipushi utanför DRK:s näst största stad Lubumbashi.²⁰⁸

Osäkerhet har spridit sig än mer i Katanga sedan slutet av december 2013. Dussintals nya Mai-Mai rörelser har skapats i Manono, Mitwaba och Pweto. Områdena som är drabbade av strider inkluderar i dag även Malemba Nkulu och Moba territorierna. Mai-Mai grupper som har sitt ursprung i norra Katanga har även utökat sin verksamhet söderut. Civila har drabbats av "straff" räder och plundring. Den kraftiga ökningen av våld i området har lett till att flera självförsvarsgrupper skapats. Nästan 70 % av regionens 500 000 internflyktingar befinner sig mellan Pweto, Manono och Mitwaba, samt i Malemba Nkulu.²⁰⁹

²⁰² Global Emergency Overview September 2013 *Snapshot 02 – 09 September*, s. 8-9 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Sept2013.pdf> (Hämtad 2013-09 -06)

²⁰³ UNICEF Democratic Republic of the Congo – *MONTHLY SITUATION REPORT 20 May- 20 June 2013*, s. 4 http://www.unicef.org/appeals/files/UNICEF_DRC_Monthly_Sitrep_20_May-20_Jun_2013.pdf (Hämtad 2013-09 -06)

²⁰⁴ Global Emergency Overview December 2013 *Snapshot 03 - 10 December* http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%283%29_1.pdf (Hämtad 2014-01-13)

²⁰⁵ IRIN, *Conflict cuts off civilians in DRC's Katanga*, 2 May 2013, <http://www.refworld.org/docid/5187a4cb4.html> (Hämtad 2013-09- 11)

²⁰⁶ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2013/757*, 2013-12-17. s 6 <http://www.refworld.org/docid/52d3afbf4.html> (hämtad 2014-01-13)

²⁰⁷ DR Congo's Lubumbashi hit by fighting BBC 2014-01-07 <http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-25645434> (hämtad 2014-01-13)

²⁰⁸ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January* s.13 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

²⁰⁹ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July* S.11 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

Från januari till mars 2014 har mer än 35 Mai-Mai attacker rapporterats mellan Pweto, Manono och Mitwaba, liksom i Kalemie, Kipushi, Malemba Nkulu och Moba territorier. NGO:s talar om att den brända jordens taktik används av stridande i området. Skolor och vårdcentraler blir frekvent måltavlor. Endast en FARDC bataljon har stationerats i Katanga, och bara 550 av MONUSCO:s soldater är placerade i regionen.²¹⁰

I nordöstra Katanga mellan Moba och Kalemie har konflikten mellan ursprungsbefolkning och Bantus intensifieras. Tio människor dödades i interetniska sammandrabbningar i området under 20-23 juni.²¹¹

Det är främst Kata Katanga som strider i Katanga, men det har även rapporterats om att andra rebellgrupper är aktiva i provinsen. Under sommaren 2013 rapporterades det att FDLR utfört tre attacker i norra Tanganyika distriktet.²¹²

Under 2014 fortsatte rebellgrupper som främst brukar vara verksamma i kivuprovinserna norr om Katanga att vara aktiva i norra Katanga. Mai-Mai Yakutumba och misstänkta FDLR soldater har rapporterats i Kalemie, Moba och Nyunzu territorierna.²¹³

Utöver problemen med etniska strider och Kata Katanga utbröt det strider inne i Lubumbashi mellan FARDC och anhängare till Joseph Mukungubila Mutombo den 30 december 2013. Detta i samband med ett misslyckat kupp försök då Mutombos anhängare anföll flera platser i Kinshasa men drevs tillbaka. Över 100 personer förefaller ha dödats i kupp försöket.²¹⁴

De väpnade aktionerna mellan Kata Katanga och FARDC i Katanga har drabbat civilbefolkningen hårt genom grova brott mot de mänskliga rättigheterna. Våldet i Katanga karakteriseras av massakrer, summariska avrättningar, våldtäkter, kidnappningar, etniskt riktade attacker och stor förstörelse av människors hem och tillhörigheter.²¹⁵ Stridigheterna har lett

²¹⁰ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July* S.11

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

²¹¹ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July* S.11

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

²¹² UNICEF Democratic Republic of the Congo: *MONTHLY SITUATION REPORT 20 May- 20 June 2013*, s. 4

http://www.ecoi.net/file_upload/1930_1372841102_unicef-drc-monthly-sitrep-20-may-20-jun-2013.pdf (Hämtad 2013-09 -06)

²¹³ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450*, S6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06- 30, S6 (Hämtad 2014-08-05)

²¹⁴ Caroline Hellyer: *Joseph Kabila: Losing his grip on power?* Aljazeera 2014-01-02

<http://www.aljazeera.com/indepth/features/2014/01/joseph-kabila-losing-his-grip-power-2014128942918663.html> (Hämtat 2014-01-13)

²¹⁵ UNSC, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2013/388*, 2013-06-28, s.9

till stora vågor av internflyktingar och det beräknas finnas 543 000 internflyktingar i Katanga i juni 2014.²¹⁶ Detta är en kraftig ökning om man jämför med de 365 000 interflyktingar som beräknades finnas i juni 2013²¹⁷ och än ännu större ökning jämfört med de 55 000 internflyktingar som fanns i Katanga i början av 2012.²¹⁸

7.2. Lifos kommentar

I Katanga är det främst de östra delarna av provinsen som är drabbade av stridigheter. I distriktet Tanganyika strider Kata Katanga med FARDC i främst de sydligaste territorierna samtidigt som bl.a. FDLR utfört attacker i de nordligaste delarna av Tanganyika. Distriktet Haut-Katanga är hårt ansatt av striderna och i de nordligaste områdena kring städerna Pweto och Mitwaba pågår det frekvent strider. Men även i södra Haut-Katanga runt Lubumbashi pågick det så sent som i januari 2014 hårda strider. I distriktet Haut-Lomami är det främst från de östra delarna som det rapporteras attacker under 2013. Likadant är det främst de östra delarna av distriktet Kolwezi som är drabbade av stridigheter.²¹⁹ I distriktet Lualaba i västligaste Katanga ser situationen annorlunda ut och det har inte rapporterats om några strider under 2013 eller första halvan av 2014.

8. Maniema

Maniema betyder "Urskogen" eller "Djungeln" på kibangubangu. Maniemas yta motsvarar ungefärligen Englands yta vilket utgör cirka 5,6 procent av DRK:s yta. Provinsen brukar delas upp i de sju distrikten Lubutu, Punia, Kailo, Pangi Kibombo, Kasongo och Kabambare. År 2010 hade Maniema nästan 2,5 miljoner invånare. Maniema är glest befolkat och har begränsade kommunikationer som under regnperioden försämras än mer.²²⁰

8.1. Säkerhetsläget i Maniema

Raia Mutomboki har sedan 2012 agerat i distriktet Punia i norra Maniema vilket har lett till stridigheter mellan FARDC och Raia Mutomboki. Stridigheterna har lett till att stora mängder civila flyr området.²²¹ I början

http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_388.pdf (Hämtad 2013-09 -06)

²¹⁶ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July* S.12

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

²¹⁷ UNSC S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19, s. 21

http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf (Hämtad 2013-09 -06)

²¹⁸ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, s. 57 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2013-09 -04)

²¹⁹ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, s. s. 54-59 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2013-09 -04)

²²⁰ Plan Quinquennal De Croissance et De L'emploi 2011-2015 *Province Du Maniema* http://www.plan.gouv.cd/pdf/Plan_quinquennal_Maniema.pdf (Hämtad 2014-01-14)

²²¹ USAID DEMOCRATIC REPUBLIC OF THE CONGO -COMPLEX EMERGENCY *Fact Sheet 2 Fiscal Year 2013*, 2013-06-28, s. 3

av 2013 lämnade nästan en tredjedel av staden Punias befolkning staden. Orsaken till flykten var att civilbefolkningen trakasserades av FARDC och utsattes för våld, utpressning och tvångsarbete.²²² I februari 2013 rapporterade MONUSCO att olika Mai Mai-grupper var aktiva runt de mineralrika områdena i distriktet Punia, Pang, Kabambare och framför allt Lubutu.²²³ I slutet av augusti 2013 rapporterades det att det fanns 250 000 internflyktingar²²⁴ vilket är mer än en fördubbling av de 89 500 internflyktingar som fanns i området i september 2012.²²⁵ Kitamuna i södra delen av distriktet Punia har kontrollerats av Raia Mutomboki sedan januari 2013. Plundringar av byar i området har drivit hundratal människor på flykt.²²⁶

OCHA rapporterar i början av augusti 2013 om att väpnade grupper plundringar i östra Maniema påverkar säkerhetssituation samt att flera byar runt staden Kassese kontrolleras av milisgrupper sedan januari 2013.²²⁷

Mai Mai Simba agerade under 2012 utifrån nationalparken Maiko som sträcker sig från de södra delarna av provinsen Orientale och in i Maniemas nordligaste distrikt Lubutu.²²⁸

I början av 2014 ökade flyktingströmen från Punia åter. Detta då Raia Mutomboki utsatt civilbefolkningen i området för övergrepp.²²⁹ Väpnade grupper från konflikterna i Kivu provinserna bidrog till en försämring av den bräckliga säkerhetssituationen i Maniema under 2014. Raia Mutomboki soldater var aktiva i distriktet Kabambare och Punia territorierna och Mai-Mai cheka och Mai Mai Simba soldater har agerat i distriktet Lubutu.²³⁰

http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1374483489_drc-20complex-20emergency-20fact-20sheet-20-2-20-20fy-202013.pdf (Hämtad 2013-09 -04)

²²² IRIN Congo-Kinshasa: *Thousands Flee Army Harassment in Eastern DRC* 2013-02-15 <http://allafrica.com/stories/201302160038.html> (Hämtad 2013-09 -04)

²²³ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, s. 57 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2013-10-31)

²²⁴ Global Emergency Overview September 2013 *Snapshot 02-09 September* <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Sept2013.pdf> s. 8-9 (Hämtad 2013-10-31)

²²⁵ USAID DEMOCRATIC REPUBLIC OF THE CONGO -COMPLEX EMERGENCY *Fact Sheet 2 Fiscal Year 2013*, 2013-06-28 http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1374483489_drc-20complex-20emergency-20fact-20sheet-20-2-20-20fy-202013.pdf s. 3 (Hämtad 2013-10-31)

²²⁶ Global Emergency Overview September 2013 *Snapshot 02-09 September* <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Sept2013.pdf> s. 8-9 (Hämtad 2013-10-31)

²²⁷ Global Emergency Overview August 2013 *Snapshot 19 – 26 August* <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> s. 7-8 (Hämtad 2013-10-31)

²²⁸ *Rwanda: 27 Killed By Mai Mai Simba Militia in DR Congo* The New Times 2012-05-08 <http://allafrica.com/stories/201205080139.html> (Hämtad 2013-10-31)

²²⁹ Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January* s.15 http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

²³⁰ UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*

8.2. Lifos kommentar

Rapporteringen om situationen i Maniema är begränsad vilket kan ha sin förklaring i att Maniema både är otillgängligt och glest befolkat. Rapporteringen pekar dock på att gerillagrupper är aktiva i de östliga distrikten Lubutu, Punia, Pangi och Kabambare som gränsar till konfliktfyllda områden som provinsen Orientale i norr och Kivuprovinserna i öst samt provinsen Katanga i söder. Dock har det under 2012 och 2013 bara rapporterats om strider och större flyktingströmmar från de nordligaste distrikten Lubutu och Punia.

9. Övriga DRK under 2014

I slutet av december 2013 angriper ett hundratal beväpnade män TV-huset, flygplatsen och en militärbas i huvudstaden. Runt 46 av angriparna skjuts enligt armén ihjäl då regeringssoldater anlägger moteld. Ett tiotal av dem som deltar i anfallen grips. Innan de övermannas tvingar angriparna två journalister att läsa upp ett meddelande i radio som utlovar att gruppen ska avsätta president Kabila. Meddelandet verkar ha författats av anhängare till en kristen predikant, Paul-Joseph Mukungubila Mutombo, som ställde upp i presidentvalet 2006 men förlorade. Mukungubila ses som en profet av sina anhängare.²³¹

I meddelandet säger kuppmakarna att man avser att befria landet från att vara "förslavat" av Rwanda.²³²

Revoluten slås snabbt ner av regeringsstyrkor. Enligt regeringen har 96 "terrorister" och åtta soldater dödats. Andra källor talar om närmare 170 dödsoffer. Omkring 150 människor grips, bland dem finns så väl före detta medlemmar av Mai-Mai-miliser som tidigare soldater i Mobutus armé.²³³

Säkerhetsstyrkor ingriper i februari 2014 mot ett massmöte i Bukavau organiserad av oppositionspolitikern Vital Kamerhe, som tidigare tillhörde president Kabilas anhängare. Enligt Kamerhe, som leder Unionen för den kongolesiska nationen (UNC) skjuter soldaterna mot mötesdeltagarna, något som förnekas av provinsguvernören.²³⁴

S/2014/450,S6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, S (Hämtad 2014-08-05)

²³¹ Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst Hämtad 2014-08-07)

²³² Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst Hämtad 2014-08-07)

²³³ Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst Hämtad 2014-08-07)

²³⁴ Utrikespolitiska institutet (UI) *Landguiden*:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst Hämtad 2014-08-07)

10. Lifos kommentar angående utvecklingen i östra DRK

Att M23 förefaller ha lagt ner sina vapen måste ses som positivt för möjligheterna till fred och stabilitet i regionen då en av de största och mest välbeväpnade militära grupperna har försvunnit och att det till följd av det skapats ett visst lugn i Nordkivu. Det är dock för tidigt att säga vad det innebär på lite längre sikt. Trots att M23 lagt ner sina vapen pågår det i dag stridigheter på flera håll i östra DRK. Det finns fortfarande ett otal olika lokala beväpnade grupper och rebellfraktioner med olika agendor. Vissa samarbetar mot en gemensam fiende och vissa bekämpar en annan rebellgrupp samtidigt som de strider med den nationella armén. Allianserna skiftar ofta och det finns en stor inblandning från grannländer som Uganda och Rwanda. Det gör att konflikten är komplex. Möjlighet för en utveckling mot fred kommer mycket beropa hur dels FARDC och dels grannländerna Rwanda och Uganda agerar nu efter M23 försvinnande och hur M23:s tidigare soldater hanteras. Fredsavtalet med M23 bör dock leda till att FARDC har större resurser att utföra militära operationer mot andra grupper. Noterbart i sammanhanget är att år 2009 när M23:s föregångare CNDP inlemmandes i FARDC, och FARDC:s militära möjligheter i och med det ökade, ledde detta inte till fred. FARDC inriktade sig då på FDLR som svarade med att utföra hämndattacker mot civilbefolkningen, vilket i sin tur ledde till att situationen för civilbefolkningen snarare förvärrades än förbättrades. FDLR är dock idag inte samma militära kraft som 2009. Att det fortfarande finns betydande rebellgrupper så som t.ex. FRPI, ADF/NALU och Kata Katanga i östra DRK och att dessa inte visar vilja att lägga ned vapnen medför även att en snar fred i området är osannolik. Det finns även risk för att M23 åter dycker upp. Rapporterna som kommer om att M23 fortsätter rekrytera är oroande. Utvecklingen under hösten 2013 får dock ses som svagt positiv även om det finns orosmoln när det kommer till landets utveckling. Ett sådant exempel är kuppförsöket den 30 december 2013. Vidare kan oroligheterna i CAR destabilisera DRK ytterligare. I synnerhet då både stridande från före detta Séléka och deras fiender från CAR:s nationella armé flytt till norra DRK. Det finns då dels risk för plundring och dels för att grupperingarna tar med sig konflikten från CAR in i DRK. Vidare visar striderna mellan Rwanda och DRK i juni hur spänt läget är mellan länderna även om incidenten och antalet döda var begränsat.

11. Civilas situation

Konflikterna i östra DRK kännetecknas av att civilbefolkningen utsätts för fruktansvärda övergrepp, dels genom hämndaktioner från milisgrupper, men också genom att soldater från FARDC gör sig skyldiga till övergrepp. Kvinnor och flickor är särskilt utsatta i den militariserade miljön där våldtäkt är mycket vanligt.²³⁵ I början av 2009 började t.ex. FDLR utföra

²³⁵ Migrationsverket, *Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK)*, 2011-09-15

våldsamma hämndattacker mot civilbefolkningen som svar på FARDC:s militäroperationer. Det finns uppgifter om att attackerna mot civilbefolkningen var en uträknad strategi från FDLR:s sida i syfte att skapa en humanitär katastrof och på det sättet tvinga den kongolesiska regeringen att avsluta militäroperationerna mot gruppen.²³⁶ Under 2011, 2012 och 2013 har milisgrupper att begått grova övergrepp mot civilbefolkningen. Det rapporterades om upprepade attacker, inklusive sexuellt våld, varje månad i provinserna Katanga, Orientale, Nordkivu och Sydkivu.²³⁷

Sedan början av konflikten med M23 har FDLR och Raia Mutomboki gjort sig skyldiga till attacker på hundratals civila i både Nordkivu och Sydkivu. Enligt FN har det bara i Masisi skett 45 attacker mot minst 30 byar sedan maj 2012.²³⁸ Man talar om nivåer av våldet mot civila i Sydkivu som aldrig tidigare förekommit. Ett exempel på en synnerligen allvarlig incident var Raia Mutombokis massaker av 120 personer, främst kvinnor och barn, i tolv byar mellan den 17 och 21 maj 2012.²³⁹ Human Rights Watch (HRW) rapporterar att även M23 gjort sig skyldiga till omfattande krigsbrott, bland annat godtyckliga avrättningar, våldtäkt och tvångsrekrytering av unga män och pojkar.²⁴⁰

FARDC är en av de största förövarna i östra DRK. Civilbefolkningen blir ofta plundrade, utsatta för tvångsarbete, sexuellt våld eller olagligt beskattade. MONUSCO rapporterar om hundratals övergrepp mot civila utförda av FARDC. Till exempel rapporterade MONUSCO om 135 våldtäkter utförda av FARDC mellan 20 och 30 november 2012 runt Minova i distriktet Kalehe i Sydkivu. Av dessa 135 våldtäkter var 33 av offren barn mellan 6 och 17 år.²⁴¹ Dock har det fallit ett antal domar mot förrövare under 2014. I april fällde en militärdomstol i Nordkivu två soldater för deras del i massvåldtäkter av kvinnor och flickor i staden Minova i november 2012. ICC fäller i mars milisledaren Germain Katanga

<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854> (Hämtad 2014-01-29)

²³⁶ Migrationsverket, *Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo (DRK)*, 2011-09-15

<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854> (Hämtad 2014-01-29)

²³⁷ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, April 2013, s. 5-13 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2014-01-13)

²³⁸ IRIN DRC: *Army commander seeks solution to Masisi crisis*

<http://www.irinnews.org/report/96392/drc-army-commander-seeks-solution-to-masisi-crisis> (hämtad 2014-01-13)

²³⁹ Ibid

²⁴⁰ HRW: *DR Congo: M23 Rebels Kill, Rape Civilians New Evidence of Rwandan Support for M23* <http://www.hrw.org/news/2013/07/22/dr-congo-m23-rebels-kill-rape-civilians> (Hämtad 2014-01-13)

²⁴¹ United Nations Human Rights office of the High Commissioner *Report of the United Nations Joint Human Rights Office on Human Rights Violations perpetrated by soldiers of the Congolese Armed force and Combatants of the M23 in Goma and sake, North Kivu province, and in and around minova, South Kivu province from 15 november to 2 december 2012* http://www.ohchr.org/Documents/Countries/ZR/UNJHROMay2013_en.pdf (Hämtad 2014-01-13)

för krigsbrott i samband med en massaker på 200 civila bybor i Ituri-provinsen 2003. Katanga, som tillhör folkgruppen lendu, var tidigare befälhavare för FRPI. I juni säger sig ICC ha samlat in tillräckligt med bevis för att inleda en rättegång mot Bosco Ntaganda. Han åtalas på 18 punkter för krigsbrott och brott mot mänskligheten som han misstänks ha gjort sig skyldig till i början av 00-talet då han var en av ledarna för UPC-milisen.²⁴²

12. Utsatta Grupper

12.1. Utsatta minoriteter samt den etniska dimensionen

Stridigheterna i DRK har ofta en etnisk dimension och bristen på säkerhet göra att olika etniska grupper skapar egna självförsvarsgrupper.²⁴³ Etnicitet är en viktig politisk skiljelinje i DRK och diskriminering på etniska grunder är vanligt förekommande både lokalt och inom statsapparaten.²⁴⁴ Etniskt motiverade väpnade grupper agerar ofta för att skydda sin grupp och gynna den ekonomiskt och politiskt.²⁴⁵ Exempelvis förknippas M23 med tutsier och Rwanda, och både M23 och tidigare CNDP sågs som en del i Rwandas krig mot FDLR som bildats av hutuer inblandade i folkmordet i Rwanda.²⁴⁶ Grupper som historiskt ofta har drabbats är banyamulenge från södra Kivu.²⁴⁷ Banyamulenge är etniska tutsier som har sitt ursprung i dagens Rwanda men emigrerade för århundraden sedan och bosatte sig i Mulenge-bergen mellan städerna Uvira och Bukavu i dagens Sydkivu.²⁴⁸ I oktober 2011 rapporterades om att sju banyamulenges, anställda av en NGO dödades i etniskt riktat våld i Sydkivu. Deras bil stoppades och de valdes ut som ”rwandier” och avrättades medan personerna i bilen av annan etnicitet släpptes. Det är bara en i raden av liknande attacker. Banyamulenge ses av många som ”utlänningar” trots att de bott i DRK i hundratals år. Att de även kopplas till fienden Rwanda gör inte heller deras situation bättre.²⁴⁹

²⁴² Utrikespolitiska institutet (UI) Landguiden:

<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Aktuell-Politik/Kalendarium> (Betaltjänst Hämtad 2014-08-07)

²⁴³ IRIN, *Democratic Republic of Congo multiple displacements making people more vulnerable*, 2013-08-01, <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/refdaily?pass=463ef21123&id=51ff3d495> (Hämtad 2013-10-31)

²⁴⁴ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 38 <http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2013-10-31)

²⁴⁵ Ibid

²⁴⁶ Jamestown Foundation, *M23 a New Player in the Proxy Wars of the Democratic Republic of the Congo*, 2012-06-26, <http://www.refworld.org/docid/50505dc42.html> (Hämtad 2013-10-30)

²⁴⁷ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 38-39 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-09-20)

²⁴⁸ UK: Home Office, *Operational Guidance Note: Democratic Republic of the Congo*, May 2012, Democratic Republic of Congo OGN v 10.0, s. 21 <http://www.refworld.org/docid/4fba0ad02.html> (Hämtad 2013-10-31)

²⁴⁹ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 38-39 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-10-31)

I sammanhanget noterar Lifos att det efter att M23 erövrade Goma i november 2012 inte rapporterades om att banyamulenge eller andra tutsier drabbades av förföljelse i västra DRK, vilket historiskt har skett i samband med att det funnits tutsifientliga stämningar i landet. Är det någon gång sådana stämningar torde ha kulminerat är det när en tutsi-milis drev FARDC på flykt.

Andra etniska grupper som utsätts för diskriminering är de olika ursprungsfolken, t.ex. mbega i västra DRK, twa i Nordkivu och Sydkivu samt centrala DRK och mbuti i distriktet Ituri i provinsen Orientale.²⁵⁰ Den kongolesiska regeringen har inte gjort mycket för att erkänna och skydda ursprungsbefolkningars rättigheter. Många lever i fattigdom, har ingen rätt att få tillgång till mark, saknar anständiga arbetstillfällen och tillgång till hälsovård och utbildning och är offer för genomgripande och ibland extrem diskriminering. På grund av tvångsförflyttningar har många varit tvungna att ge upp sina traditionella livsstilar.²⁵¹

I oktober 2012 uttryckte Amnesty International France oro över att det etniskt motiverade våldet har ökat.²⁵² Under 2014 har flera övergrepp med en tydlig etnisk dimension rapporterats. Till exempel dödades 38 personer från Bafuliru folket i byn Mutarule, söder om Bukavu, i juni.²⁵³ I Katanga har konflikten mellan pygméer och Bantus intensifieras. Tio människor dödades i interetniska sammandrabbningar i området.²⁵⁴ I Orientale-provinsen, har det under 2014 uppstått återkommande spänningar mellan Mbororo herdar och lokala civila. Vidare har Mbororo folket blivit måltavla för FARDC soldater, som anklagade dem för att vara beväpnade och stödjare LRA.²⁵⁵

12.2. Lifos kommentar

Den etniska dimensionen av konflikten i östra DRK har ofta en stor påverkan för civilbefolkningen i området. Diskriminering på etniska grunder är vanligt förekommande både lokalt och inom statsapparaten. Det mest överhängande hotet för civila uppkommer om en rebellgrupp som företräder en annan etnicitet erövrar det område där de lever. Då riskerar civila att missgynnas, fördrivas eller än värre övergrepp bara på grund av sin etnicitet. Men problemet finns även när det kommer till FARDC, som i stor

²⁵⁰ Ibid

²⁵¹ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 38-39 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-10-31)

²⁵² Ibid

²⁵³ Global Emergency Overview Snapshot 22 – 29 July
<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-22-29-july> S 10 (Hämtad 2013-09-03)

²⁵⁴ Global Emergency Overview July 2014 *Snapshot 22 - 29 July* S.11
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%20-%2029%20July.pdf> (Hämtad 2014-08-04)

²⁵⁵ UN Security Council, Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450, S6 <http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, S6 (Hämtad 2014-08-05)

utsträckning består av inkorporerade rebellgrupper. Dessa rebellgrupper behåller ofta samma struktur och officerare som innan de ingick i FARDC. De behåller även sin lojalitet mot den egna etniska gruppen. Det medför att FARDC-styrkor många gånger ses som en ockupationsmakt av civilbefolkningen. FARDC agerar även ofta på samma sätt som en erövrande armé och missgynnar lokala etniska grupper. Ett tydligt exempel var i början av 2013 när en tredjedel av Punias befolkning flydde staden eftersom de diskriminerades på grund av sin etnicitet av den lokala militären.

12.3. Kvinnors situation i DRK

Rädda Barnen klassade 2013 DRK som det land i världen som är sämst för mödrar. Vid en jämförelse bland 176 länder av mödrahälsa, barnadödlighet, kvinnors utbildningsnivå samt deras inkomster och samhällsställning placerade sig DRK allra sist.²⁵⁶

Kongolesisk lag är inkonsekvent och det finns lagar som förbjuder diskriminering samtidigt som andra lagar är direkt diskriminerande. Av kongolesisk familjelagstiftning framgår att mannen är familjens överhuvud och att kvinnan måste lyda honom.²⁵⁷ I praktiken är en gift kvinna omyndig och behöver sin mans tillstånd för att till exempel sälja eller köpa fastigheter, söka arbete, öppna bankkonton eller ansöka om pass.²⁵⁸ Av alla änkor är det 69 procent som inte får behålla sina eller makens tillgångar efter makens bortgång.²⁵⁹

Kongolesisk lag förbjuder våldtäkter utanför äktenskapet. Att våldtäkter tas upp i domstol eller att någon fälls är dock ovanligt²⁶⁰. Som exempel kan tas att av de 14 200 våldtäkter som rapporterades i Sydkivu mellan 2005 och 2007 togs bara 287 (2 procent) till domstol.²⁶¹ Antalet våldtäkter i DRK har nått oerhörda proportioner. Även om problemet är värst i de konflikthärjade östra provinserna är sexuellt våld ett stort problem i hela landet. Mer än 8 000 våldtäkter anmäldes 2009²⁶² och då är mörkertalet stort på grund av stigmat kring våldtäkter. Enligt undersökningar har uppskattningsvis 1,8 miljoner kongolesiska kvinnor utsatts för en våldtäkt under sin livstid och

²⁵⁶ Save the Children *Democratic Republic of Congo world's toughest place to be a mother, Finland the best* 2013-05-02

<http://www.savethechildren.net/article/democratic-republic-congo-world%E2%80%99s-toughest-place-be-mother-finland-best-%E2%80%93-save-children> (Hämtad 2013-09-20)

²⁵⁷ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013 s. 45 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-10-31)

²⁵⁸ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013 s. 45 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-10-31)

²⁵⁹ UK. Home Office, *Country of Origin Information Report. The Democratic Republic of Congo*. 2012-03-09, s. 130 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-10-31)

²⁶⁰ Ibid s. 135

²⁶¹ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 48-53 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-1)

²⁶² CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 48-53 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-1)

fler än 1100 kvinnor drabbas varje dag.²⁶³ Sexuellt våld används som ett vapen och som en del av militära operationer för att hämnas, utöva terror och kontrollera befolkningen. De flesta väpnade grupper är förövare i stridigheterna inklusive den nationella armén FARDC.²⁶⁴

Ofta pressas våldtäktsoffer av sin familj eller av sjukvårdspersonal att hålla våldtäkten hemlig för att skydda den drabbade och dennes familjs heder. Våldtäktsoffer drabbas av ett mycket stort socialt stigma. Våldtagna kvinnor anses orena och olämpliga för giftermål. Giftna kvinnor som drabbas bli ofta förskjutna av sin make och vissa familjer löser situationen genom att låta våldtäktsoffret gifta sig med sin förövare.²⁶⁵ Efter massvåldakterna i Fizi i Sydkivu 2011 försköts många av de våldtagna kvinnorna och fick själva klara sin och barnens försörjning. Även bland de kvinnor som fick stanna i sin familj fanns det stora problem. Maken tog många gånger en andra fru och den första frun tolererades men fick bo i ett eget rum och inte ta del av mannens inkomst.²⁶⁶ I intervjuer berättade våldtäktsoffer att deras liv i stort sett har förstörts och att de utsätts för ett kraftigt fysiskt, psykiskt och materiellt lidande. Utsattheten förvärras av den stigmatisering som de ofta möter i familjer och samhällen. Ofta förvärras stigmat ytterligare för offer som lider av fistel, blivit gravida och fött barn pga. våldtäkten, samt offer som fått HIV/AIDS. Staten har blivit medveten om att sexuell våld utgör ett problem i landet. Det återstår väldigt mycket att göra även om allt fler stränga domar har avkunnats gällande sexuell våld, även mot medlemmar av säkerhetsstyrkorna.²⁶⁷

Våld i hemmet och våld mot kvinnor är ett vanligt problem i hela landet. Enligt en studie från 2007 har 71 procent av kongolesiska kvinnor utsatts för sexuell, fysiskt eller psykiskt våld.²⁶⁸ I en undersökning gällande attityder kring våld mot kvinnor från 2011 anser 76 procent av kvinnorna i undersökningen att en make har rätt att slå eller misshandla sin fru om hon t.ex. bränner maten, bråkar, försummar barnen, lämnar hemmet utan tillåtelse eller vägrar sex.²⁶⁹

²⁶³ Ibid

²⁶⁴ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 48-53 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-1)

²⁶⁵ United States Department of State, *2012 Country Reports on Human Rights Practices - Democratic Republic of the Congo*, 19 April 2013, <http://www.refworld.org/docid/517e6e452e.html> (Hämtad 2013-9-16)

²⁶⁶ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s.48-53 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-1)

²⁶⁷ UK. Home Office, *Country of Origin Information Report. The Democratic Republic of Congo. 9 March 2012* 2012-03-09, s. 130 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-10-31)

²⁶⁸ United States Department of State, *2012 Country Reports on Human Rights Practices - Democratic Republic of the Congo*, 19 April 2013, <http://www.refworld.org/docid/517e6e452e.html> (Hämtad 2013-9-16)

²⁶⁹ UK. Home Office, *Country of Origin Information Report. The Democratic Republic of Congo. 9 March 2012* 2012-03-09, s. 130 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-10-31)

12.4. Barn

Enligt kongolesisk lag är alla under 18 år minderåriga.²⁷⁰ Systematisk rekrytering och användning av barn i den väpnade konflikten är fortsatt ett problem i DRK, särskilt i provinserna Nordkivu, Sydkivu, Katanga och Orientale. Under 2009, dokumenterade MONUSCO att 848 barn rekryterades (inklusive 52 flickor) till någon milis. Förövare inkluderade FDLR, M23, FRPI och LRA. Integrationsprocessen av miliser till FARDC ledde också till ökad förekomst av barn i FARDC. FARDC rekryterar dock även barn på egen hand.²⁷¹ Tvångsrekrytering av barn är förbjudet enligt nationell lagstiftning, men att även om det finns en övergripande rättslig ram för att skydda barn, är den institutionella kapaciteten och folkviljan att tillämpa lagstiftningen alltför svag. Regeringen har inte undertecknat en FN-sponsrad handlingsplan för att avsluta rekryteringen av barnsoldater i sina väpnade styrkor. FARDC befälhavare som anklagas för att använda barnsoldater har inte utretts och förblir i ledande positioner.²⁷² Användandet av barnsoldater i DRK är djupt rotat och har sin grund i sociala och kulturella attityder till barn. Barndomen slutar tidigt i de samhällen som de flesta barnen rekryteras från. Pojkar anses som vuxna vid 16 och de kan gifta sig och bli ”krigare” och flickor förväntas gifta sig i puberteten, runt 14 år. Tvångsrekryterade barn blir uppslitna från sitt sammanhang och skiljs från sina föräldrar. De riskerar även att dödas, skadas, lemlästas, utsätts för våld och sexuella övergrepp. De berövas vidare möjligheterna att få utbildning och hälsovård.²⁷³ Alla militära grupper är skyldiga till tvångsrekrytering av barn, inklusive otaliga flickor. Barnen får tjäna som soldater, bärare, spioner, scouter, kockar och sex-slavar. UNICEF uppger att mer än 31 000 barn, varav 20 procent är flickor, har räddats från miliser eller har rymt från dem mellan 2004 och 2011. Samtidigt uppger organisationen att tusentals barn fortfarande tjänstgör i miliser och att det är omöjligt att veta exakt hur många de är.²⁷⁴

13. Övriga frågor

13.1. Personer som nekats asyl

När en person som nekats asyl ankommer till flygplatsen i DRK kommer migrationstjänstemän möta upp för att identifiera och utreda den återvändande. Detta för att kontrollera om personen är kongolesisk medborgare. I samband med utfrågningen är myndigheterna även

²⁷⁰ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 58-64 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-1)

²⁷¹ UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 9 March 2012, s. 143-159 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-11-1)

²⁷² CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 58-64 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-1)

²⁷³ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013, s. 58-64 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-1)

²⁷⁴ UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 9 March 2012, s. 143-159 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2013-11-1)

intresserade om den tidigare asylsökande tidigare begått ett brott för vilket denne inte benådats eller fått amnesti för. Migrationstjänstemän kan vid dessa utredningar även passa på att ta personliga tillhörigheter från den återvändande. Ett problem i kontakter med kongolesiska myndigheter är den mycket omfattande korruptionen. Många tjänstemän har inte erhållit lön på år, eller tjänar inte tillräckligt för att försörja sina familjer.²⁷⁵

Generellt förefaller återvändande asylsökande inte åtalas om de inte tidigare begått ett brott. Det finns dock rapportering som pekar på att den här gruppen riskerar att fängslas och även utsättas för omänsklig behandling när de återvänder.²⁷⁶

13.1.1. Lifos kommentar

Rapporteringen om denna fråga ger ingen enhetlig bild av situationen utan olika källor lämnar olika beskrivning av förhållandena när personer som nekats asyl återvänder. Viss rapportering beskriver situationen som att det inte finns en utökad risk för denna grupp vid ett återvändande och att risken ligger i den omfattande korruptionen och de problem som kontakt med kongolesiska myndighetspersoner kan medföra. Den finns dock även rapportering som redovisar att personer som nekats asyl vid ett återvändande fängslats och utsättas för omänsklig behandling.

Ett problem i att få en klar bild i frågan är att kongolesiska myndigheter ofta är korrupta, oprofessionella och utbildade. Vidare förtrycker olika kongolesiska myndigheter så som polis, säkerhetsstyrkor och militär ofta civila. Sådant som godtyckliga och olagliga gripanden och fängslanden förekommer så ofta i hela landet att många offer anser att det är normalt.²⁷⁷

13.2. Att röra sig inom landet

Fri rörlighet garanteras genom artikel 30 i DRK:s konstitution:²⁷⁸

"Alla personer i landet har rätt att röra sig fritt däri, att bosätta sig däri, att lämna landet och komma tillbaka, enligt de villkor som föreskrivs i lag. Ingen kongolesisk medborgare kan utvisas från territoriet av Republiken eller tvingas i exil eller tvingas leva utanför hans/hennes vanliga vistelseort."²⁷⁹

²⁷⁵ UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s.184-192 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (2013-11-21)

²⁷⁶ UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09, s.184-192 <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (2013-11-21)

²⁷⁷ Se tex United Kingdom: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 9 March 2012, s. 61

²⁷⁸ Constitution of the Democratic Republic of Congo, 2006. <http://www.constitutionnet.org/files/DRC%20-%20Congo%20Constitution.pdf> (Hämtad 2013-04-01)

²⁷⁹ Constitution of the Democratic Republic of Congo, 2006. <http://www.constitutionnet.org/files/DRC%20-%20Congo%20Constitution.pdf> (Hämtad 2013-04-01)

Trots att det enligt lagen råder rörelsefrihet inskränker ofta säkerhetsstyrkor som kräver mutor eller resetillstånd i praktiken denna rättighet. Utlänningar är regelbundet föremål för kontroller när de rör sig i landet. Det rapporteras även att regeringen emellanåt begränsar rättigheterna till fri rörlighet inom landet, utlandsresor, emigration och repatriering. De statliga säkerhetsstyrkorna SSF kräver ibland även att resenärer kan uppvisa officiella resedokument från en arbetsgivare för att få resa, även om lagen inte kräver sådan dokumentation. Det förekommer att de som reser utan dokumentation tas i förvar i syfte att utpressa mutor. Det är mycket vanligt att FARDC och lokal polis upprättar illegala vägspärrar efter viktiga vägar och floder för att utkräva mutor.²⁸⁰

Utöver problemen med myndigheter och den säkerhetsrisk det kan innebära att resa i DRK så är vägnätet i mycket dåligt skick. På grund av detta är landtransporter ett stort problem. Det finns praktiskt taget inga vägar som ansluter en stad till en annan. Resor kan ta veckor eller månader även om man ska färdas relativt små avstånd. Tågtrafik går mellan vissa städer. Men järnvägens tillstånd är oftast så dåligt att människor är rädda att sätta sina liv på spel genom att åka med dem.²⁸¹ Under regnperioden försämras situationen än mer och restider kan tredubblas, fyrdubblas eller mer. En endagars resa kan ta en vecka. Ibland blir vägen helt oframkomlig i månader, tills regnet upphör.²⁸²

14. Förkortningslista

1. AFDL	Alliance of Democratic Forces for the Liberation of Congo-Zaire
2. ADF/NALU	Allied Democratic Forces/ National Army for the Liberation of Uganda
3. ALPCU	Armée de Libération du Peuple Congolais Uni
4. APCLS	Alliance des Patriotes pour un Congo Libre et Souverain
5. CNDP	Congrès National pour la Défense du Peuple
6. DRK	Demokratiska Republiken Kongo
7. FARDC	Forces Armées de la République Démocratique du Congo
8. FDLR	Forces Démocratiques de Libération du Rwanda
9. FNL	Forces Nationales de Libération
10. FRPI	Forces de Resistance Patriotiques en Ituri
11. LRA	Lord's Resistance Army

²⁸⁰ CORI, *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, April 2013 <http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (Hämtad 2013-11-04)

²⁸¹ UK: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09: <http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2014-01-23)

²⁸² Immigration and Refugee Board of Canada, *Democratic Republic of Congo: Mobility and methods of transportation between Grand Kivu and Kinshasa*, 2012-04-18: <http://www.refworld.org/docid/4f9e5f742.html> (Hämtad 2014-01-23)

12. MONUSCO	Mission de l'Organisation des Nations Unies pour la stabilisation en RD Congo
13. NDC	Nduma Defence of Congo
14. OCHA	United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs
15. PARECO	Coalition des Patriotes Résistants Congolais
16. RCD	Rassemblement Congolais pour la Démocratie

Källförteckning

Elektroniska källor

Alfie Ulloa, Felipe Katz, Nicole Kekeh *Democratic Republic of the Congo A study of binding constraints* 2009-12-28
http://www.hks.harvard.edu/fs/drodrik/Growth%20diagnostics%20papers/DR_Growth_Diagnostic.pdf (hämtad 2013-09-20)

Armed Conflict Location & Event Dataset: *Country Report: DR-Congo* 2013-12-01
<http://www.acleddata.com/wp-content/uploads/2013/12/ACLED-Country-Report-DR-Congo-December-2013.pdf> (Hämtad 2013-12-18)

Agencies *DRC troops battle M23 rebels in fresh clashes* Aljazeera 2013-10-25
<http://www.aljazeera.com/news/africa/2013/10/drc-troops-battle-m23-rebels-fresh-clashes-2013102571518234727.html> (Hämtad 2013-09-03)

Congo-Kinshasa: *DRC Troops 'Take Last Major Rebel Stronghold'* DW 2013-10-30
http://allafrica.com/stories/201310301618.html?aa_source=mf-hdlns (Hämtad 2013-09-20)

Congonline:
<http://www.congonline.com/geo/rregions.htm> (hämtad 2014-01-22)

Constitution of the Democratic Republic of Congo, 2006.
<http://www.constitutionnet.org/files/DRC%20-%20Congo%20Constitution.pdf> (hämtad 2013-04-01)

Country of Origin Research and Information (CORI), *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Security Issues*, 2013-04-01
<http://www.refworld.org/docid/51fb97dd9.html> (Hämtad 2014-01-09)

Country of Origin Research and Information (CORI), *CORI Country Report Democratic Republic of Congo; Human Rights Issues*, 2013-04-01
<http://www.refworld.org/docid/51da80d74.html> (hämtad 2013-11-04)

Darren Oliver: *Africa: Pincer Movements, Choppers and Teamwork - How the M23 Was Pushed Back*: Think Africa Press 2013-10-30
<http://allafrica.com/stories/201310301614.html?page=2> (Hämtad 2013-09-20)

DR Congo's Lubumbashi hit by fighting BBC 2014-01-07
<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-25645434> (hämtad 2014-01-13)

DR Congo M23 rebels 'all but finished', says UN BBC 2013-11-29
<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-24722794> Hämtad 2013-09-20)

DR Congo's M23 rebel chief Sultani Makenga 'surrenders' BBC 2013-11-07
<http://www.bbc.co.uk/news/world-africa-24849814> (Hämtad 2013-09-20)

DR Congo UNICEF *Monthly Situation Report 15 July - 23 August 2013*
<http://reliefweb.int/report/democratic-republic-congo/dr-congo-unicef-monthly-situation-report-15-july-23-august-2013> (Hämtad 2013-09-03)

Executive Order 081 of July 8 1998 on administrative and territorial organisation in the RDC 1998-06-08
<http://www.statemaster.com/encyclopedia/Subdivisions-of-the-Democratic-Republic-of-the-Congo> (Hämtad 2013-01-23)

Global Emergency Overview June 2013 *Snapshot 17-24 June*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%2816%29.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

Global Emergency Overview July 2013 *Snapshot 1 July – 08 July*
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_19.pdf (Hämtad 2013-09-03)

Global Emergency Overview July 2013 *Snapshot 22– 29 July*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2022%2029July.pdf> (Hämtad 2013-07-21)

Global Emergency Overview august 2013 *Snapshot 19 – 26 August*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%20August2013.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

Global Emergency Overview september 2013 *Snapshot 02-09 September*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Sept2013.pdf> (Hämtad 2013-10-31)

Global Emergency Overview oktober 2013 *Snapshot 30 September – 08 October*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/GEO%2008%20October%202013.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

Global Emergency Overview November 2013 *Snapshot 12 – 19 November*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Nov2013.pdf> (Hämtad 2013-09-03)

Global Emergency Overview December 2013 *Snapshot 03 - 10 December*
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo%20%283%29_1.pdf (Hämtad 2014-01-02)

Global Emergency Overview December 2013 *Snapshot 10 - 17 December*
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_22.pdf (Hämtad 2014-01-02)

Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 17 December – 07 January*
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Global%20Emergency%20Overview%20Snapshot%2017%20December%20-%207%20January.pdf> (Hämtad 2014-01-10)

Global Emergency Overview January 2014 *Snapshot 21 - 28 January*
http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/geo_25.pdf (Hämtad 2014-01-30)

Global Emergency Overview *Snapshot 13 - 20 May*
<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-13-20-may> (Hämtad 2014-08-04)

Global Emergency Overview *Snapshot 22 – 29 July*
<http://reliefweb.int/report/world/global-emergency-overview-snapshot-22-29-july> (Hämtad 2014-08-05)

Human Rights Watch (HRW), *Always on the Run*, 2010-09-14,
<http://www.hrw.org/reports/2010/09/14/always-run> (Hämtad 2013-09-25)

Human Rights Watch (HRW) DR Congo: *M23 Rebels Kill, Rape Civilians*
New Evidence of Rwandan Support for M23
<http://www.hrw.org/news/2013/07/22/dr-congo-m23-rebels-kill-rape-civilians> (Hämtad 2014-01-13)

Human Rights Watch (HRW), *Trail of Death: LRA Atrocities in Northeastern Congo*, 2010-03-28,
<http://www.refworld.org/docid/4bb050692.html> (Hämtad 2013-09-03)

International Crisis Group, Congo (ICG): *Bringing Peace to North Kivu, Africa Report No 133, 31 October 2007*,
<http://www.crisisgroup.org/en/regions/africa/central-africa/dr-congo/133-congo-bringing-peace-to-north-kivu.aspx> (Hämtad 2014-01-30)

Integrated Regional Information Networks (IRIN) Briefing: *Armed groups in eastern DRC 2013-10-31*

<http://www.irinnews.org/report/99037/briefing-armed-groups-in-eastern-drc>
(Hämtad 2013-10-24)

Integrated Regional Information Networks (IRIN), *After North Kivu, UN, DRC forces set sights on Orientale*, 13 December 2013,
<http://www.refworld.org/docid/52b032974.html>. (Hämtad 2014-01-03)

Integrated Regional Information Network (IRIN): *Conflict cuts off civilians in DRC's Katanga*, 2013-05-02
http://www.ecoi.net/local_link/246513/356600_en.html (Hämtad 2013-09 - 06)

Integrated Regional Information Networks (IRIN) *Congo-Kinshasa: Thousands Flee Army Harassment in Eastern DRC* 2013-02-15
<http://allafrica.com/stories/201302160038.html> (Hämtad 2013-09 -04)

Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Democratic Republic of Congo-based Ugandan rebel group "recruiting, training"*, 2013-06-11,
<http://www.refworld.org/docid/51e3a9344.html> (Hämtad 2014-01-09)

Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Democratic Republic of Congo multiple displacements making people more vulnerable*, 2013-08-01,
<http://www.unhcr.org/cgi-in/texis/vtx/refdaily?pass=463ef21123&id=51ff3d495> (Hämtad 2013-10-31)

Integrated Regional Information Networks (IRIN), *DRC. Who's who among armed groups in the east*, 2010-06-15,
<http://www.irinnews.org/report.aspx?reportid=89494> (Hämtad 2011-08-29)

Integrated Regional Information Networks (IRIN), *Rainforest riches a curse for civilians in northeast Democratic Republic of Congo*, 2013-01-23,
<http://www.refworld.org/docid/510273f92.html> (Hämtad 2013-09-03)

Integrated Regional Information Networks (IRIN) *DRC: Army commander seeks solution to Masisi crisis* <http://www.irinnews.org/report/96392/drc-army-commander-seeks-solution-to-masisi-crisis> (Hämtad 2014-01-13)

IPIS, *Mapping Conflict Motives: Province Orientale (DRC)*, 2010-03-17,
<http://www.ipisresearch.be/download.php?id=291> (Hämtad 2014-01-29)

Jamestown Foundation, *M23 a New Player in the Proxy Wars of the Democratic Republic of the Congo*, 26 July 2012,
<http://www.refworld.org/docid/50505dc42.html> (Hämtad 2013-10-30)

Kris Berwouts *Congo-Kinshasa: Congo After M23 - the Prophet Mukungubila and the Death of Colonel Mamadou African Arguments* 2014-01-07
<http://allafrica.com/stories/201401071149.html> (Hämtad 2014-01-13)

Kris Berwouts: Congo: *Waiting for M24 or a real window of opportunity?*
African Arguments 2013-11-05

<http://africanarguments.org/2013/11/05/congo-waiting-for-m24-or-a-real-window-of-opportunity-by-kris-berwouts/> (Hämtad 2013-09-20)

LRA Regional Update: Central African Republic, DR Congo and South Sudan (October - December 2012)

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/LRA_Regional_Update_Q4-2012-21Feb2013.pdf (Hämtad 2013-09-03)

Migrationsverket, *Säkerhetssituationen i Kivuprovinserna i Demokratiska Republiken Kongo* (DRK), 2011-09-15

<http://lifos.migrationsverket.se/dokument?documentSummaryId=25854>
(hämtad 2014-01-30)

Norwegian Refugee Council/Internal Displacement Monitoring Centre (NRC/IDMC), *A life of fear and flight: The Legacy of LRA Brutality in north-east Democratic Republic of Congo*, 2013-09-17

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/A%20life%20of%20fear%20and%20flight%20The%20Legacy%20of%20LRA%20Brutality%20in%20North-East%20Democratic%20Republic%20of%20the%20Congo.pdf>
(Hämtad 2013-09-03)

OCHA *Bulletin d'Information Humanitaire* 2013-11-19 [http://rdc-](http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/4115/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020131119.pdf)

[humanitaire.net/attachments/article/4115/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020131119.pdf](http://rdc-humanitaire.net/attachments/article/4115/OCHARDC-PO%20Rapport%20hebdomadaire%2020131119.pdf) (Hämtad 2014-01-03)

Over 900 killed in DRC fighting since May Africa News 24 2013-11-25

http://www.africapressreview.com/news.php?id_syndic_article=145458
(Hämtad 2013-09-20)

Portail Officiel de la Province de Nord-Kivu

<http://www.provincenordkivu.org/presentation.html> (hämtad 2014-01-07)

Plan Quinquennal De Croissance et De L'emploi 2011-2015 *Province Du Maniema*

http://www.plan.gouv.cd/pdf/Plan_quinquennal_Maniema.pdf
(hämtad 2014-01-14)

RDC Humanitaire, *Kartor över Demokratiska Republiken Kongo*,

2010-03-29 [http://www.rdc-](http://www.rdc-humanitaire.net/attachments/article/1494/Sud_Kivu_F%C3%A9vrier2013.pdf)
[humanitaire.net/attachments/article/1494/Sud_Kivu_F%C3%A9vrier2013.p](http://www.rdc-humanitaire.net/attachments/article/1494/Sud_Kivu_F%C3%A9vrier2013.pdf)
[df](http://www.rdc-humanitaire.net/attachments/article/1494/Sud_Kivu_F%C3%A9vrier2013.pdf) (hämtad 2014-01-30)

RDC Humanitaire, *Kartor över Demokratiska Republiken Kongo*, 2010-03-

29 [http://www.rdc-humanitaire.net/images/documents/2319/RDC-](http://www.rdc-humanitaire.net/images/documents/2319/RDC-Carte%20admin_octobre%202011.pdf)
[Carte%20admin_octobre%202011.pdf](http://www.rdc-humanitaire.net/images/documents/2319/RDC-Carte%20admin_octobre%202011.pdf) (hämtad 2014-01-29)

Responsibility to Protect Monitor 15 MARCH 2013 ISSUE 8

http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/r2p_monitor_march2013.pdf. (Hämtad 2013-09-03)

Rift Valley Institute (RVI), *The national army and armed groups in the eastern Congo: Untangling the Gordian knot of insecurity*, 2013
<http://www.refworld.org/docid/5278da574.html> (Hämtad 2013-12-18)

Rift Valley Institute (RVI), *North Kivu: The background to conflict in North Kivu Province of Eastern Congo*, 2012
<http://www.refworld.org/docid/51d3d5f04.html> (Hämtad 2013-12-18)

Rift Valley Institute (RVI), *Mai-Mai Yakutumba: Resistance and Racketeering in Fizi, South Kivu*, 2013
<http://www.refworld.org/docid/5253c0784.html> (Hämtad 2014-01-10)

Rift Valley Institute (RVI), *From CNDP to M23: The evolution of an armed movement in Eastern Congo*, 2012,
<http://www.refworld.org/docid/51d2c87d4.html> (Hämtad 2014-01-03)

Rift Valley Institute (RVI), *FNI and FRPI: Local resistance and regional alliances in north-eastern Congo*, 2013,
<http://www.refworld.org/docid/51d3d3be4.html> (Hämtad 2013-07-21)

Rwanda: *27 Killed By Mai Mai Simba Militia in DR Congo* The New Times 2012-05-08 <http://allafrica.com/stories/201205080139.html> (Hämtad 2013-10-31)

Save the Children *Democratic Republic of Congo world's toughest place to be a mother, Finland the best* 2013-05-02
<http://www.savethechildren.net/article/democratic-republic-congo-world%E2%80%99s-toughest-place-be-mother-finland-best-%E2%80%93-save-children> (Hämtad 2013-09-20)

Utrikespolitiska institutet (UI) Landguiden:
<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa/Befolkning-Sprak> (Betaltjänst, Hämtad 2014-01-20)

Utrikespolitiska institutet (UI) Landguiden:
<http://www.landguiden.se/Lander/Afrika/KongoKinshasa> (Betaltjänst, Hämtad 2014-01-20)

United Kingdom: Home Office, *Country of Origin Information Report - The Democratic Republic of Congo*, 2012-03-09
<http://www.refworld.org/docid/4f5dbb9b2.html> (Hämtad 2014-01-22)

United Kingdom: Home Office, *Operational Guidance Note: Democratic Republic of the Congo*, May 2012, *Democratic Republic of Congo OGN v 10.0*, <http://www.refworld.org/docid/4fba0ad02.html> (Hämtad 2013-10-31)

United Nations Security Council (UNSC) S/2013/433* *Midterm report of the Group of Experts on the Democratic Republic of the Congo* 2013-07-19
http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_433.pdf (Hämtad 2013-07-21)

United Nations Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, S/2012/838, 2012-11-14
<http://www.refworld.org/docid/50f4062f2.html> (Hämtad 2013-09-03)

United Nations Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo* S/2013/388, 2013-06-28,
http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/s_2013_388.pdf (Hämtad 2013-09 -06)

United Nations Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, S/2013/757. 2013-12-17
<http://www.refworld.org/docid/52d3afbf4.html> (hämtad 2014-01-13)

United Nations Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo*, S/2013/96 2013-02-15 13
<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/Report%20of%20the%20Secretary-General%20on%20the%20United%20Nations%20Organization%20Stabilization%20Mission%20in%20the%20Democratic%20Republic%20of%20the%20Congo.pdf> (Hämtad 2013-09-20)

United Nations Security Council (UNSC), *Report of the Secretary-General on the implementation of the Peace, Security and Cooperation Framework for the Democratic Republic of the Congo and the region*, 28 June 2013, S/2013/387, <http://www.refworld.org/docid/51f64f3d4.html> (Hämtad 2013-09-20)

United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO), *MONUSCO Mandate och Facts and Figures*,
<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/mandate.shtml>
(Hämtad 2011-08-29)

United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo (MONUSCO), *MONUSCO Background*
<http://www.un.org/en/peacekeeping/missions/monusco/background.shtml>
(Hämtad 2011-08-29)

United Nations Human Rights Council, *Report of the United Nations High Commissioner for Human Rights on the situation of human rights and the*

activities of her Office in the Democratic Republic of the Congo, 12 July 2013, A/HRC/24/33, 2013-07-12

<http://www.refworld.org/docid/522dac754.html> (Hämtad 2014-01-07)

United Nations Human Rights office of the High Commissioner *Report of the United Nations Joint Human Rights Office on Human Rights Violations perpetrated by soldiers of the Congolese Armed force and Combatants of the M23 in Goma and sake, North Kivu province, and in and around minova, South Kivu province from 15 november to 2 december 2012*

http://www.ohchr.org/Documents/Countries/ZR/UNJHROMay2013_en.pdf (hämtad 2014-01-13)

UN Security Council, *Report of the Secretary-General on the United Nations Organization Stabilization Mission in the Democratic Republic of the Congo S/2014/450, S6*

<http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/N1444287.pdf> 2014-06-30, S6 (Hämtad 2014-08-05)

USAID DEMOCRATIC REPUBLIC OF THE CONGO -COMPLEX EMERGENCY Fact Sheet 2 Fiscal Year 2013, 2013-06-28

http://www.ecoi.net/file_upload/1226_1374483489_drc-20complex-20emergency-20fact-20sheet-20-2-20-20fy-202013.pdf (Hämtad 2013-10-31)

United States Department of State, *2012 Country Reports on Human Rights Practices - Democratic Republic of the Congo, 19 April 2013,*

<http://www.refworld.org/docid/517e6e452e.html> (Hämtad 2013-9-16)

WFP: *Democratic Republic of Congo Comprehensive Food Security and Vulnerability Analysis (CFSVA) / 2007- 2008*

<http://home.wfp.org/stellent/groups/public/documents/ena/wfp188266.pdf> (hämtad (2014-01-08)